

## Notulen van de raadsvergadering op donderdag 10 november 2021

### Aanwezig

de voorzitter

M.H. Schipper

de griffier

drs. J. Vis

de leden:

GOB: Y.G. Salvino-Meijer, M.W.C. Claessens, M.P.A. Dormans,  
R.E.W. Breidenbach, I.A.M.H. Tillie, L.W. van Rijswijk, M.E.J. Wijnen-  
Verbruggen, P.G. Verjans  
CDA: P.T.H.M. Henssen, P.J. Brouwers, J.E.E.A. Schlössels, J.P.G. Dols,  
G.M.M. Den Rooijen, W.M.M.P. Clerx, M.J.H.M. Mastenbroek, T.A. Salvino  
GroenLinks: M.J.M. De Loo, G.M.R. Dumernit, J.E. Janssen,  
PVV: T.H.J. Klaassen, D.D.W. Pfoster, A.P.C. Roest  
Stadspartij: N.I.M. Kaufmann, J.F. van Mourik  
DNA: P.J.G.M. Boonen  
D66: A.J.M. Kamphuis, J  
VVD: F.A. Van Montfoort  
50PLUS: H.L.J. Kamps  
PvdA: A.G. Baars  
SPA: J.J. Renet  
Fractie Fredrix: -  
Fractie Klein: S.A.J. Klein

het college:

P. M. Meekels, L.G.A.J. Geilen, K. Schmitz, A.L.W.G. Houtakkers,  
J.G.L.M. Bühler, A.C.M. Raven

### Afwezig:

de leden

C.G.M. Creemers (GOB), J.H.M. Vroemen (GOB), G.J. Engelhart (D66),  
P.H.J. Kubben (PvdA)

het college

mr. J.Th.C.M. Verheijen (burgemeester)

notulen:

F.J.G. van Vlodrop (Notuleerservice Nederland)

---

### 1. Opening en mededelingen

De **voorzitter** opent de raadsvergadering om 14.00 uur en heet iedereen van harte welkom. Burgemeester Verheijen is ziek. Mevrouw Engelhart heeft een auto-ongeluk gehad. Zij herstelt goed. De voorzitter wenst hen namens de raad een spoedig herstel. Mevrouw Wijnen (GOB), de heer Breidenbach (GOB), de heer Van Mourik (Stadspartij) en de heer Brouwers (CDA) komen later.

### 2. Vaststellen agenda

De **voorzitter** stelt voor om de financiële stukken gelijktijdig te behandelen. De raad stemt daarmee in.

De agenda wordt met deze opmerking vastgesteld.

### 3. Notulen

- Notulen Ronde Raadzaal d.d. 14 oktober 2021
- Notulen Ronde Hanenhof d.d. 14 oktober 2021
- Notulen Ronde Raadzaal d.d. 21 oktober 2021
- Notulen Ronde Hanenhof d.d. 21 oktober 2021
- Notulen Ronde Raadzaal d.d. 4 november 2021

De notulen worden ongewijzigd vastgesteld.

#### 4. **Lijst ingekomen stukken**

Er zijn geen doorverwijsverzoeken. De Lijst ingekomen stukken wordt ongewijzigd vastgesteld.

#### 5. **Benoeming burgerlid fractie SPA**

De **voorzitter** deelt mee dat fractie SPA de heer Nijsten voordraagt als burgerlid. Hij stelt vast dat de voltallige raad instemt met de benoeming van dit burgerlid en gaat over tot het afnemen van de belofte.

“Ik verklaar dat ik, om tot burgerlid benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd.

Ik verklaar en beloof dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen.

Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als burgerlid naar eer en geweten zal vervullen.”

De heer **Nijsten**: “Dat verklaar en beloof ik.”

De **voorzitter** feliciteert het nieuwe burgerlid namens de hele raad met zijn benoeming en wenst hem veel succes met zijn werkzaamheden.

#### 6. **RKC-rapport inzake onderzoek BSGW**

De raad besluit zonder verdere beraadslagingen unaniem conform het voorstel.

#### 7. **Kadernota reserves en voorzieningen**

De raad besluit zonder verdere beraadslagingen unaniem conform het voorstel.

#### 8. **Controleprotocol voor de jaarrekeningcontrole 2021**

De raad besluit zonder verdere beraadslagingen unaniem conform het voorstel.

#### 9. **Verordening Wmo**

De **voorzitter** deelt mee dat een aanpassing van een aantal voorzieningen gevolgen heeft voor de hoogte van het persoonsgebonden budget. Verder zijn de afwijzingsgronden voor maatwerkvoorzieningen naar aanleiding van een uitspraak van de Coge Raad van Beroep aangevuld en verduidelijkt. Wethouder Geilen heeft toegezegd dat de website inclusiever wordt en verder heeft hij een publieksvriendelijke versie van de verordening toegezegd. De fracties worden in de gelegenheid gesteld om in te gaan op de antwoorden van vragen over het inkoopproces.

De heer **Van Rijswijk** (GOB) is groot voorstander van een vermindering van de bureaucratie. GOB heeft daarom opmerkingen gemaakt over de lengte van de verordening. De verordening is niet begrijpelijk voor cliënten en niet werkbaar voor zorgaanbieders. De fractie hoopt dat de wethouder daar in de toekomst rekening mee houdt.

Er sprake van een nieuwe aanbesteding. De fractie is verbaasd over de aanpak en bezorgd over de uitkomst. Zijn de aanbestedingsregels, met name de regels over lokale ondernemers, wel gevolgd? De helft van de contracten betreft zorgaanbieders van buiten deze regio.

GOB heeft aandacht gevraagd voor problemen in verband met de overgang naar nieuwe zorgverleners. De portefeuillehouder heeft toegezegd om dergelijke problemen te voorkomen.

De heer **Schlössels** (CDA) merkt op dat de voorliggende verordening een grote impact heeft op burgers en zorgaanbieders. De wethouder heeft de ambitie om in 2022 in de top tien te belanden. Naast aandacht voor de zorg vraagt dat ook om aandacht voor de administratie. Die neemt steeds meer tijd in beslag.

Het CDA heeft geen opmerkingen over de inhoud van de verordening. Die komt ongetwijfeld tegemoet aan de kwaliteit van zorg. Voor de niet gecontracteerde vaak specialistische zorgaanbieders is een overgangsregeling tot 1 april 2022 van toepassing met de mogelijkheid om zich bij een hoofdaannemer aan te sluiten. Zorgaanbieders hekelen het vele werk en de vele contracten die ze met veel partijen moeten afsluiten. Het CDA pleit dan ook voor centralisatie en harmonisatie van contracten en tarieven, zoals bijvoorbeeld ook zorgverzekeraars te werk gaan.

Burgers met een zorgvraag worden op korte termijn geconfronteerd met veranderingen. Dat leidt vaak tot onnodige stress en onzekerheid. Het CDA is dan ook blij met de voorgestelde overgangsperiode. Het CDA steunt de voorgestelde verordening en ziet uit naar de top-10 notering.

De heer **Baars** (PvdA) stemt in met de voorliggende verordening. Hij pleit naast kwalitatieve goede zorg voor medemenselijkheid. Het is verder prima dat het mantelzorgcompliment wordt verhoogd. De PvdA is voorstander van hergebruik van een digitale munt. Daarmee kunnen mantelzorgers nog meer worden beloond. De heer Baars begrijpt dat er opmerkingen zijn over de aanbesteding. De wethouder heeft daar in de ronde uitleg over gegeven.

De heer **Klein** (Fractie Klein) heeft zijn vragen in de ronde ook gesteld aan de VNG. De antwoorden kwamen overheen. De gemeente heeft de modelverordening van de VNG overgenomen. De fractie is echter niet blij met deze ontwikkelingen. Er gaan veel zorgaanbieders verloren. Spreker vraagt de wethouder om in 2022 de toegezegde zachte landing te evalueren.

De heer **Klaassen** (PVV) heeft eerder gesproken over de signalen van zorgaanbieders. Zij maken zich zorgen over hun cliënten. Enkele hebben aangekondigd naar de rechter te stappen. De wethouder heeft uitgesproken dat geen cliënten tussen wal en schip vallen. De fractie zal de ontwikkelingen blijven volgen.

De heer Klaassen vraagt wethouder om de raad proactief te informeren over het verloop van de juridische procedures. Hij vraagt ook naar de inhoud en werking van de toegezegde gebruiksvriendelijke versie van de verordening. Deze voorliggende verordening geeft de fractie geen aanleiding om tegen te stemmen.

De heer **Renet** (SPA) heeft grote moeite met het doorlopen proces en de uitkomsten ervan. Kleine organisaties met jarenlange ervaring haken af vanwege de hoge administratieve lasten. Verder is de overgang naar een andere hulpverlener niet voor iedereen even gemakkelijk. SPA is het ermee eens dat een betere grip op de zorgkosten nodig is. De zorgcowboys moeten worden aangepakt.

Hulpverleners geven aan dat zij onvoldoende zijn betrokken bij het proces. Sommigen, vooral kleine organisaties, worden plotseling terzijde geschoven voor aanbieders uit andere regio's. SPA vindt deze verordening verder te bureaucratisch en pleit voor een verdere vereenvoudiging. De fractie vraagt om zorgaanbieders die goed werk leveren, binnenboord te houden. De fractie vindt het tot slot vreemd dat de verordening in twee fases wordt vereenvoudigd en kan daarom niet instemmen met het voorliggende voorstel.

Wethouder **Geilen** deelt mee dat de vereenvoudigde meer leesbare versie van de verordening niet wordt voorgelegd aan de raad. De raad moet nu een besluit nemen over deze voorliggende juridisch juiste verordening. Alleen deze verordening heeft rechtskracht.

De meeste fracties stemmen in met de voorliggende verordening. Daarnaast loopt er een nieuwe aanbesteding, want de contracten lopen af. Belangrijke eisen binnen de aanbesteding zijn de te leveren kwaliteit van de zorg en een reële prijs. SPA schrijft dat de gemeente alleen maar kijkt naar de kosten. Dat is grote onzin. De gemeente doet wat nodig is. De hulpvragen van cliënten worden binnen het gedachtegoed van de Wmo (zoveel mogelijk mensen in staat stellen om zelfstandig te functioneren) beantwoord. De kwaliteit van de zorgaanbieders is niet altijd voldoende. Dat blijkt onder andere uit cliënttevredenheidsonderzoeken. Daarom wordt bij de aanbesteding gestuurd op kwaliteit, bijvoorbeeld het aanbieden van dagbesteding in de regio en de daadwerkelijke aanwezigheid van toegezegd goed gekwalificeerd personeel. Daarover moeten zorgaanbieders informatie verstrekken. De gemeente moet dat controleren. Dat vraagt van de zorgaanbieders inderdaad een goede administratie en een juiste verantwoording. In dat proces zijn partijen afgevallen en zijn er nieuwe partijen bij gekomen, zowel uit deze regio als daarbuiten (zoals de aanbestedingsregels voorschrijven); als ze maar de juiste zorg aanbieden tegen een reële prijs.

De wethouder heeft eerder een overgangstermijn toegezegd, zodat cliënten kunnen wennen aan nieuwe zorgaanbieders. Hij zegt toe toe te zien op een goede overdracht. Hij beaamt dat met het afvallen van (kleine) zorgaanbieders ervaring verloren gaat, maar dat is onvermijdbaar. Zij kunnen zich aansluiten bij de grote zorgaanbieders. De wethouder bestrijdt de bewering van SPA dat de zorgaanbieders te laat betrokken zijn bij het proces.

De Wmo is destijds gedecentraliseerd om lokale en regionale sturing mogelijk te maken. Daarom werkt de gemeente samen met omliggende gemeenten. De wethouder is er geen voorstander van om dat uit te breiden naar een grotere schaal. Wethouder Geilen ziet mogelijkheden om met deze aanpak de zorg te verbeteren en in de top tien te komen.

Er is gevraagd om de werkgroep Signaal opnieuw op te starten. Dat is aan de nieuwe raad in 2022. De wethouder zegt toe de raad proactief te informeren over het verloop van juridische procedures. Drie partijen hebben een zaak aangespannen.

De wethouder garandeert de door de fracties gevraagde zachte landing. Hij kondigt aan daar zorgvuldig mee om te gaan. De wethouder zegt de door fractie Klein gevraagde evaluatie op dit gebied toe.

De heer **Schlössels** (CDA) merkt op dat veel zorgaanbieders voor dezelfde hulp verschillende soorten contracten moeten afsluiten met verschillende tarieven en verschillende uitvoeringsorganen. Hij vindt dat de marktwerking in de zorg is doorgeschoten. Medewerkers worden overspannen van de bureaucratie. Hij roept dan ook op om daar terughoudend in te zijn. Dat is mogelijk met de standaardiseren van contracten.

Besluitvorming

Verordening Wmo

De **voorzitter** stelt vast dat de raad instemt met de verordening. Fractie SPA is tegen. Alle andere fracties zijn voor.

#### 10. Programmabegroting 2022

#### 11. 3<sup>e</sup> rapportage 2021

De **voorzitter** deelt mee dat een groot aantal moties en amendementen is ingediend. De heer Verjans (GOB) en de heer Claassens (GOB) nemen niet deel aan de beraadslagingen en stemming over de motie Windpark Holtum Noord.

Mevrouw **Salvino** (GOB) prijst het evenwicht en de veerkracht van deze raad in deze raadsperiode. GOB heeft hard gewerkt aan een gezamenlijke lijn met een zo breed mogelijke steun. Dossiers zijn in gezamenlijkheid voorbereid. Dat smaakt naar meer.

Door bezuinigingen zijn de financiën weer op orde gekomen. De problemen zijn in gezamenlijkheid opgelost. De gemeente kan weer vooruitkijken en onder andere de openbare ruimte weer goed onderhouden en leefbaar te houden. GOB roept op om ook op dat gebied door te pakken.

Een aantal bezuinigingen is teruggedraaid, zoals het mantelzorgcompliment, de hondenbelasting en de woonlasten voor woningen. Voor niet-woningen is dat helaas nog niet gelukt. Sittard-Geleen is voor ondernemers de duurste gemeente van Nederland. GOB pleit in dat kader voor een differentiatie bij de ozb niet-woningen en dient daarvoor een motie in.

GOB steunt het voorstel om 500.000 euro in te zetten voor een stimuleringsfonds voor het mkb. De gemeenten moeten bedrijven helpen om het geld op de juiste manier in te zetten. De fractie stelt dan ook voor om een werksessie met de ondernemerscollectieven te organiseren om samen tot een juiste invulling te komen. Er is al aangetoond dat de Stadslabs van grote waarde kunnen zijn. Het zou mooi zijn als de 500.000 euro een maatschappelijke waarde van 1 miljoen euro zou kunnen vertegenwoordigen.

Het dossier Windmolens is voor GOB een moeilijk dossier. De gemeente moet haar verantwoording nemen in de energietransitie. Op basis van de uitspraak van de Raad van State over normeringen stelt GOB voor om pas op de plaats te maken. Een eigen normering levert - gezien de verwachte juridische procedures - geen tijdswinst op. GOB dient daarvoor samen met de PVV, de Stadspartij en het CDA een motie in.

Bij de ontwikkelingen op de voormalige ESCS-locatie zijn zowel de natuur als de economie van belang. De actiegroep Wij Schwienswei heeft – naast de twee bestaande varianten - gepleit voor een derde variant. GOB ziet uit naar een gezamenlijk voorstel.

Ook in deze gemeente is sprake van (energie)armoede, corona is nog niet onder controle en de zorg is overbelast. Mensen hebben psychische problemen door de tweespalt in de samenleving. Velen hebben geen veerkracht meer. GOB roept dan ook op om te helpen waar dat mogelijk is, maatwerk te leveren en de mens centraal te stellen.

Het kabinet streeft naar meer bruto nationaal product. Daarmee kan de huidige welvaart worden behouden. Een bloeiende economie is belangrijk voor een vitale en veerkrachtige samenleving.

Stadscentra zorgen voor 18% van de werkgelegenheid, bedrijventerrein voor 30%. Een bruisende economie zorgt ook voor de kwetsbaren.

Het mkb draagt minder dan 10% bij aan innovaties in Nederland. Dat maakt hen kwetsbaar.

Welke stappen gaat de wethouder hiertegen ondernemen?

In de Kampstraat is nog steeds sprake van een vrachtwagenproblematiek. Er zijn echter (nog) geen andere voorzieningen. GOB pleit dan ook voor extra toiletboxen en voor een snelle oplossing van de problemen.

Mevrouw Salvino prijst het doorlopen proces om te komen tot besluitvorming en wenst de ambtelijke organisatie veel succes bij de verdere uitwerking van de toekomstvisie met participatie met stip op nummer een.

De ontwikkelingen in de gemeente zorgen voor veel kansen, voor zowel jong als oud, maar ook voor de kwetsbaren. "Samen maken wij de stad en zorgen wij voor een economisch sterk en leefbaar Sittard-Geleen en waar iedereen zich thuis voelt."

*De heer Brouwers (CDA) is inmiddels gearriveerd..*

De heer **Brouwers** (CDA) spreekt mede namens 50PLUS. Het is goed dat de gemeente weer vooruit kan kijken. Er wordt hard gewerkt aan de ontwikkelpaden van de toekomstvisie als de aanpak van het V&D-pand in Sittard en van Glanerbrook. Hij prijst het doorlopen proces, waarin het CDA aandacht heeft gevraagd voor de hondenbelasting en het verlagen van de ozb voor woningen. Huiseigenaren hebben daarmee weer wat lucht gekregen. Alle inwoners krijgen in 2022 een voucher om afval gratis weg te brengen. Dat zal wellicht ook illegale dumpingten tegengaan.

De hondenbelasting wordt in twee jaar afgebouwd tot een kostendekkend tarief. Er komt ook steeds meer financiële ruimte voor burgerinitiatieven. Het CDA stelt in dat kader voor om hiermee bij het opstellen van de Begroting 2023 begroting rekening te houden.

De financiën zijn op orde. Begrotingswijzigingen hoeven niet meer aan de provincie voorgelegd te worden. De financiële positie van gemeenten in Nederland blijft echter onzeker, onder andere door de herindeling van het Gemeentefonds en de ontwikkelingen in de Wmo en de jeugdzorg. Ook de (financiële) gevolgen van de coronacrisis zijn onbekend. De fractie van het CDA spreekt zijn vertrouwen uit in de wethouder Middelen.

Via een stimuleringsfonds wordt 500.000 euro beschikbaar gesteld voor het midden- en kleinbedrijf voor het bestrijden van de gevolgen van de coronacrisis. Het CDA pleit in dat kader voor structurele lastenverlagingen in de toekomst en ziet uit naar de compensatie van het Rijk. Het is goed dat er geld wordt vrijgemaakt voor veiligheid. Inwoners zorgen steeds meer zelf voor een veilige buurt. De gemeente moet die betrokkenheid steunen en stimuleren.

De gemeente zet stappen voor het bereiken van de klimaatdoelstellingen. Het CDA stelt voor om een tandje bij te zetten. Met Het Groene Net kan de gemeente tegen lage kosten een maximale bijdrage leveren, bijvoorbeeld met de aansluiting op Chemelot.

In diverse kernen in de gemeente vinden pilots plaats op het gebied van wonen met onder meer aandacht voor levensloopbestendige en sociale woningen. De wethouder heeft een overzicht gegeven van alle gerealiseerde en nog te bouwen woningen. Daarbij is aandacht voor verschillende doelgroepen als starters.

Het is belangrijk jongeren voortijdig kennis te laten maken met de lokale politiek. Het CDA pleit er daarom voor om het JeugdRaadspel nieuw leven in te blazen. De burgemeester heeft dit jaar voor het eerst weer een jeugdlintje uitgereikt.

Het mantelzorgcompliment is verhoogd en vrijwilligers krijgen jaarlijks een beloningsbox. Er bleken echter te weinig boxen te zijn. De fractie pleit dan ook voor een inventarisatie van het aantal vrijwilligers in de gemeente en voor de aanschaf van een juist aantal boxen.

Mensen die moeilijk een baan kunnen vinden, moeten ondersteund worden, bijvoorbeeld via Vidar. Maar de gemeente moet ook volop inzetten op armoedebelid en op een inclusieve samenleving. De toeslagenaffaire laat zien dat kwetsbaren extra geraakt worden. Daarom moet de ambtelijke organisatie voor inwoners gemakkelijk benaderbaar zijn met onder andere aandacht voor begrijpelijke taal en een dossierverantwoordelijke bij de gemeente.

Het CDA is blij met het verbeterde onderhoud van de openbare ruimte. Wanneer komt er in Sittard water in de grachten en wanneer komen er openbare toiletten in de centra? Hoe verlopen de gesprekken met het centrummanagement hierover? De fractie pleit voor een strakke planning voor de realisatie van deze toiletten.

De schouwburg in Sittard heet nu Toon Hermanstheater. Daarmee krijgt het theater een eigen gezicht. Gaan de andere instellingen van De Domijnen snel dit voorbeeld volgen?

Het wordt voor sportverenigingen steeds lastiger om vrijwilligers te vinden. Wellicht dat de verenigingen hun krachten meer moeten bundelen. Ook is er steeds meer behoefte aan individueel sporten. Dat vraagt om een andere mindset en een ander gebruik van de sportaccommodaties.

De lokale geschiedenis leeft en trekt toeristen aan. Sittard-Geleen doet ertoe. Het CDA, gesteund door een groot aantal fracties, vraagt het college in een motie om het mijnverleden van Geleen prominenter te promoten.

De heer **De Loo** (GroenLinks) deelt mee dat zijn partij al sinds haar bestaan oproept tot actie om de bedreiging van de aarde een halt toe te roepen. Hij hoopt dan ook dat de top in Glasgow leidt tot daadkracht. Het begin van de oplossing heeft iedereen in eigen hand. GroenLinks ziet in de voorliggende begroting echter te weinig gevoel voor urgentie. De voorstellen borduren voort op de ingeslagen wegen. GroenLinks wil grotere accenten zetten op de noden van deze tijd. De samenwerking heeft dat nodig. Ongelijkheid heeft gevolgen voor de economische waarde en kost meer geld dan nu voor het dichten van de kloof nodig is.

Er moet meer naar jongeren worden geluisterd. In de gemeente wordt al veel meer rekening met hen en hun toekomst gehouden met als groot pleitbezorger Wethouder Schmitz.

Er is een begrotingsoverschot van 3,6 miljoen euro. Dat biedt volop kansen om tegemoet te komen aan de urgentie. Daar wordt echter door verschillende fracties verschillend over gedacht. Zo zet GroenLinks vraagtekens bij het veronderstelde effect van de vouchers voor het wegbrengen van afval. De fractie zet voor dat bedrag van 600.000 euro liever andere middelen in en dient daarvoor een amendement in. Daarmee kan bijvoorbeeld ook de frequentie voor het ophalen van huisvuil worden verhoogd.

GroenLinks dient een motie in die gericht is op de verdere vergroening van het versteende landschap. GroenLinks heeft met haar groene brigade al menige gevel verfraaid met als gevolg meer biodiversiteit, schonere lucht, de opvang van regenwater en een vermindering van hittestress.

GroenLinks dient een motie in die is gericht op energiearmoede. Energie moet betaalbaar zijn voor iedereen. Dat kan alleen als de sterkste schouders de zwaarste lasten dragen.

De fractie vraagt verder aandacht voor de huisvesting van gymnastiekvereniging Swentibold, een revival van het straattheater en de schooldagenrevolutie. De goede voornemens zijn nog niet waargemaakt.

De maatschappij heeft een groene toekomst nodig met een rood hart; een leefbare wereld waarin iedereen kan meedoen.

De heer **Janssen** (GroenLinks) gaat in op de motie van GroenLinks over vergroening in de stad. Het belang van vergroening wordt maatschappijbreed onderschreven. De gemeente heeft zich al in 2014 aangesloten bij de stimuleringsregeling Waterklaar om wateroverlast te bestrijden.

GroenLinks heeft vorig jaar opgeroepen om het effect van die regeling te vergroten. Dat heeft geleid tot een brede communicatie en tot meer aanvragen om regenwater af te koppelen.

Verdere vergroening is echter achtergebleven. GroenLinks pleit dan ook voor meer communicatie over geveltuintjes en daktuintjes en vraagt - samen met D66 - in een motie om hiervoor 100.000 euro beschikbaar te stellen.

De heer **Pfoster** (PVV) had gehoopt dat er geen c-woord in de begroting zou staan. Maar het is alle hens aan dek. Inwoners maken zich zorgen over gezondheid, inkomen en bestaanszekerheid. Dat vraagt om een daadkrachtige lokale overheid met aandacht voor het belang van de inwoners. Steeds meer burgers en ondernemers kijken naar de overheid voor daadkracht. Er is een waterramp nodig om ook Limburg op de kaart zetten. Een overheid moet meegaan met de trends in de samenleving.

Het college maakt werk van ondermijning, drugscriminaliteit, spookbewoning en high impact crimes. Daarvoor zijn middelen en intensieve samenwerking nodig. Dat vraagt om keuzes. Met het platform Meld een vermoeden, kan onder meer ondermijnende criminaliteit worden aangepakt.

Nederland telt meer miljardairs dan ooit, maar ook een groot aantal daklozen. Wie hard werkt, mag best veel verdienen. Maar dat staat in schril contrast met een gezin in een koud huis, waarvan de kinderen met honger naar school gaan. De PVV vraagt in een motie om de energiearmoede in deze gemeente in kaart te brengen en de resultaten hiervan mee te nemen in een nieuw armoedebeleid. De fractie vraagt het college ook op welke manier de gemeente inwoners kan ondersteunen bij het isoleren van woningen. Wonen in Sittard-Geleen moet voor

iedereen mogelijk en betaalbaar blijven. De fractie roept het college op om op dat gebied actief op te treden met aandacht voor het antispeculatiebeding en voor nieuwe woonconcepten. Op 30 juni 2021 heeft de Raad van State uitspraak gedaan over de algemene normen voor geluid en slagschaduw bij windturbines. Het is - ook voor deze gemeente - verstandig om geen eigen normeringen na te streven. De PVV gesteund door de motie van GOB stelt voor om verdere ontwikkelingen af te wachten.

Het Groene Net zou de beste en goedkoopste oplossing zijn door bewezen technologie. Er is echter geen onderzoek gedaan naar mogelijke alternatieven. Het is bovendien een inefficiënt derde generatie warmtenet. De PVV stelt dan ook in een amendement voor om de passage hierover uit de begroting te schrappen.

De PVV ziet in 2022 uit naar een nieuw gemeentebestuur met oog voor mensen in armoede, voor ondernemers, voor jongeren en ouderen die behoefte hebben aan betaalbare woningen, en voor leefbaarheid en veiligheid. De PVV dient tot slot een motie in waarin zij vraagt om waardering van veteranen.

Mevrouw **Kaufmann** (Stadspartij) spreekt haar waardering uit voor de tijdelijke opvang in deze gemeente van veertig (Afghaanse) vluchtelingen. Zij hoopt dat zij later een aantal van hen in deze gemeente mag verwelkomen.

Er wordt gesproken over een grote draai van de Stadspartij nu zij voor bebouwing van de Lexy zou zijn. De Stadspartij gaat echter nog altijd voor een groene Lexy en voor een verbinding van Chemelot met het centrum van Geleen door middel van bijvoorbeeld een campus.

De Stadspartij blijft ook voorstander van een groene Schwienswei. De ESCS-locatie met voorheen een parkeerplaats en enkele gebouwen is geschikt voor een ecologisch vakantiepark. Bezoekers zullen zorgen voor inkomsten van ondernemers. Daarmee kan ook het zwembad worden behouden en het park worden opgewaardeerd. Zonder huisjes geen projectontwikkelaar en dus ook geen financiële voordelen voor de ondernemers in de gemeente.

De Stadspartij vraagt het college om samen met de erfgoedorganisaties beleid te formuleren.

Historische en architectonische waardevolle panden moeten worden geregistreerd en veiliggesteld voor de toekomst. Daarbij moet ook jongeren worden betrokken.

De kasteelruïne in Born brokkelt steeds verder af. De geschiedenis van het perceel gaat terug tot 1150. In Kessel is met hulp van de gemeenschap en burgerparticipatie de ruïne verbouwd tot een nieuwe toeristische trekpleister. De Stadspartij is betrokken bij een vergelijkbaar initiatief in Born. De fractie stelt het college voor om hieraan bij te dragen.

De gemeente kent verschillende verkeersknooppunten en wacht op de aanpak ervan op de provincie. De Stadspartij roept het stadsbestuur op om zelf in actie te komen.

De Stadspartij heeft regelmatig gevraagd voor de herinvoering van de strippenkaart voor het aanbieden van afval. Inwoners krijgen nu een voucher. De fractie ziet uit naar de effecten en pleit tegelijkertijd voor een hardere aanpak van afval dumpen.

Mevrouw Kaufmann looft het doorlopen proces waarbij partijen in een vroeg stadium zijn betrokken bij het opstellen van de begroting. Zij is verder blij met de voorbereiding van de uitvoering van de motie Reanimatielessen. Zij is ook blij met de aandacht voor framerunning voor jongeren met een beperking.

De Stadspartij vraagt in de motie Energiehulp verenigingen, samen met enkele andere fracties, om een onderzoek naar welke verenigingen te maken krijgen met oplopende energiekosten en om de verenigingen te helpen met het energiezuinig maken van hun panden.

In de motie Bescherming erfgoed Sittard-Geleen vraagt de fractie het college om samen te werken met erfgoedorganisaties om waardevolle panden voor de toekomst te beschermen.

2022 wordt, met de gemeenteraadsverkiezingen, een bijzonder jaar. Kiezers beoordelen dan de prestaties van deze huidige coalitie (sinds februari 2021). De financiën zijn nu structureel op orde, er worden investeringen doorgevoerd voor een bedrag van meer dan 100 miljoen euro om achterstanden weg te werken, belangrijke hoofdpijndossiers zijn vlot getrokken en de gemeentelijke belastingen zijn verlaagd. De Stadspartij gaat de verkiezingen dan ook met vertrouwen tegemoet.

De heer **Kamphuis** (D66) complimenteert het college en de ambtelijke organisaties met de duidelijke begroting, de positieve cijfers en het samen met de raad het doorlopen proces. Is het college bereid om daar - samen met D66 - verdere stappen in te zetten?

Het Rijk heeft extra middelen aangekondigd voor de uitvoering van de taken op het gebied van de jeugdzorg. Het gevaar bestaat dat het college daarmee eigen wensen gaat vervullen, terwijl eerder met de raad is afgesproken om met het extra geld bezuinigingen terug te draaien. De

hondenbelasting wordt verlaagd. De aangekondigde verhogingen ozb worden de komende twee jaar niet doorgevoerd. D66 ziet uit naar een structurele oplossing. De fractie stemt in met deze voorstellen en met het voorstel voor een fonds voor het midden- en kleinbedrijf.

Met een voucher worden inwoners gestimuleerd om hun afval (gratis) weg te brengen naar het milieupark. Leidt dit tot minder afvaldumpingen in de openbare ruimte? D66 ziet uit naar een reactie van het college op de door GroenLinks ingediende motie hierover.

D66 stemt in met de reservering voor middelen voor de uitvoering van plannen van de Toekomstvisie 2030. Er is conform afspraak voldoende ruimte voor initiatieven vanuit de samenleving. Concrete voorstellen voor investeringen en nieuw beleid worden voorgelegd aan de nieuwe gemeenteraad. D66 stemt in met de begroting en met de 3e programmarapportage.

D66 is bezorgd over en vraagt om meer aandacht voor de volgende zaken.

- Het belangrijkste voor de komende raadsperiode is het duurzaamheidsbeleid. D66 vraagt het college in dat kader om verder te kijken dan het financieel risicovolle warmtenet (Het Groene Net). De fractie vraagt om meer inspanningen om woningen en bedrijven van het gas af te krijgen en onder andere om woningsisolatie; mogelijk met de inzet van waterstof in de toekomst. D66 komt daarop terug bij de bespreking van de transitievisie Warmte in december 2021.
- Ook D66 vraagt aandacht voor energie-armoede. De provincie Limburg gaat onderzoek doen naar de omvang van de problemen in Limburg. Met de verkregen informatie kunnen gerichte maatregelen worden genomen.
- D66 heeft eerder aandacht gevraagd voor een goede infrastructuur voor laadpalen in deze gemeente. Het college zegde toe om 200 laadpalen - gefaseerd - te plaatsen. De heer Kamphuis ziet nog weinig resultaat en vraagt daarom naar de voortgang van deze toezegging. De fractie overweegt om hiervoor een motie in te dienen.
- Het college moet zich extra inspannen voor vergroening van woonwijken en centra. Het stadslabinitiatief Goene Gevels en andere initiatieven, bijvoorbeeld het creëren van meer schaduwplekken en water in het centrum van Sittard, moeten worden gestimuleerd. Dat is mede in het belang van klimaatadaptatie. Provinciale Staten stelt subsidie beschikbaar voor groene schoolpleinen. Gaat de wethouder schoolbesturen hierover proactief informeren?
- D66 is tevreden over de verbetering van de verkeersveiligheid bij scholen, maar ziet ook dat er nog steeds geen oplossing is voor het vrachtwagenparkeren en voor het knooppunt N276 bij Munstergeleen. Ook de modernisering van verkeerslichten en de realisatie van een vrijliggend fietspad tussen Born en Limbricht blijven achter. De gebiedsverkenning Mobiliteit Westelijke Mijnstreek moet leiden tot een actieplan met meer ruimte voor fietsverkeer en het openbaar vervoer, opwaardering van het stationsgebied in Sittard en aandacht voor grensoverschrijdend openbaar vervoer (een intercityverbinding tussen Eindhoven en Aken en een busverbinding tussen Sittard en Hasselt). Al sinds 2017 staat een deelfietssysteem in de steigers. D66 ziet uit naar de invoering.
- D66 maakt zich zorgen over het uitblijven van duidelijkheid over het bestuurlijk afsprakenkader (BAK) met de provincie. Welke projecten kunnen via dat BAK worden uitgevoerd? Zijn de geoormerkte middelen voldoende voor cofinanciering door de gemeente?
- D66 heeft eerder verzocht om toegelaten te worden dat de euregio Rijn Maas Noord en hoopt dat dit eind 2021 wordt gehonoreerd. Samen met de samenwerking binnen MAHHL kan de provincie haar vruchten plukken van zijn geografische ligging. De fractie hoopt dat de burgemeester zich zal blijven inzetten voor deze grensoverschrijdende samenwerking.
- D66 heeft in 2019 de motie Opvang jongeren ingediend. De wethouder verwees destijds naar de lopende afspraken met centrumgemeente Maastricht. De fractie vraagt daar nogmaals aandacht voor.
- In 2015 is de motie Right to Challenge van D66 aangenomen. De fractie volgt met belangstelling de stappen die op dit gebied worden gezet.

De regio wordt opnieuw geteisterd door een besmettingsgolf met als gevolg extra druk op de zorg en (financiële) problemen voor kwetsbare groepen. Is daar in de begroting - met voldoende buffers - rekening mee gehouden? D66 roept op om vrijwilligersorganisaties in te schakelen voor hulp aan kwetsbaren.

De heer **Baars** (PvdA) staat voor een sterk, sociaal en groen Sittard-Geleen, waar iedereen mee kan doen. Het gaat vandaag niet alleen over de begroting, maar ook over de verbinding met de rest van de wereld. De crises vergroten de kloof tussen arm en rijk met voor sommigen een onoverkomelijke verdubbeling van de maandelijkse energiekosten. De gemeente heeft de slachtoffers van de toeslagenaffaire snel een helpende hand geboden. De PvdA dient de motie

van de PVV over Energie-armoede en van GroenLinks voor de langere termijn, mede in. Dat moet leiden tot meer structurele maatregelen. De PvdA vraagt verder in een amendement om een incidenteel fonds voor 2022 van 160.000 euro. Daarmee kan de gemeente de eerste prangende situaties in 2022 oplossen. Dekking is mogelijk met het afkomen van middelen voor de toekomstvisie.

Scouting Sint Joseph wilde bij de heropbouw een duurzaam gebouw te realiseren. De motie om de raad voor september 2021 een voorstel voor te leggen, is niet uitgevoerd. Wat is de stand van zaken? De Stadspartij heeft nu een motie ingediend over de energierekening van verenigingen. Wat vindt die fractie van het feit dat de scouting nog niets van het college heeft gehoord? De PvdA vindt dat de Stadspartij zich ook daarvoor moet inzetten.

Vertrouwen geven aan inwoners is een van de belangrijkste uitgangspunten van de PvdA bij de proef Bijverdienen in de bijstand. Conclusies voor het vervolg kunnen pas na een grondige evaluatie getrokken worden. Daarom dient de PvdA samen met een aantal andere fracties de motie Werken aan de basis, bijverdienen in de bijstand in.

Het collegeakkoord en deze begroting bevatten genoeg voornemens voor de aanpak van het klimaat. Er is geen tijd te verliezen. Iedere dag verdwijnt warmte van Chemelot de lucht in.

De huidige klimaatcrisis maakt een aangescherpte visie op natuur nodig. Plannen voor economische ontwikkelingen moeten veel beter afgewogen worden tegen de intrinsieke waarde van de natuur. Ook Sittard-Geleen moet de preciaire balans in de gemeente heroverwegen. De heer Baars verwijst daarvoor naar de verwikkelingen rondom de Schwienswei. Het stadsbestuur moet het lef hebben om van koers te wijzigen en te kiezen voor biodiversiteit en natuur. Het heeft nu toegezegd daar onderzoek naar doen. De heer Baars roept op om daar de tekst in de begroting op aan te passen. De variant natuur met zwembad verdient een serieuze kans. Daarom dient de PvdA het amendement Gelijke gemeentelijke cofinanciering voor het Anker en de Nieuwe Hateboer mede in. Er mag geen ongelijkheid tussen stadsdelen ontstaan.

De PvdA heeft meermalen gevraagd voor de invoering van een lokale munt. Daarom dient de fractie de motie Digitale Munt mede in, waarin zij vraagt om een pilot op dat gebied.

De begroting is gedegen en bevat perspectief voor deze gemeente. De heer Baars prijst het doorlopen proces en ziet uit naar verdere verbeteringen. De PvdA stemt, met uitzondering van de genoemde amenderingen, in met de begroting.

De heer **Boonen** (DNA) noemt zijn collega-raadsleden plucheplakkers. Zo zullen ze ongetwijfeld worden genoemd bij de gemeenteraadsverkiezingen. Hij vindt tien minuten spreektijd te kort om op te sommen wat DNA allemaal bereikt heeft. DNA stemt in met de begroting en de 3e programmarapportage en ziet uit naar een reactie van het college op de ingediende moties en amendementen.

Onder andere het CDA en Fractie Klein hebben eerder gevraagd op welke manier de coronagelden van het Rijk worden gezet en welke financiële risico's er nog op de loer liggen. DNA roept op om voorzichtig om te gaan met deze gelden en - andere - financiële meevallers. De klappen bij ondernemers moeten nog vallen. Ook straks moet er nog geld zijn voor inwoners, ondernemers en verenigingen.

Bij de presentatie van Corio-Glana werd inzage gegeven in de gevolgen van een watersnood in deze regio, zoals eerder in Valkenburg. Daarvoor moeten beken en kleine rivieren worden aangepakt en moet er geïnvesteerd worden in het beheer. Daarover is echter niets opgenomen in de begroting.

Klimaatadvocaat Roger Cox gaf aan dat deze generatie niet meer kan blijven stilzitten en niets doen. Als iedereen iets kleins doet, is dat samen heel veel. DNA roept dan ook op tot meer actie zoals het isoleren en duurzaam maken van woningen, het vergroenen van parken en straten en meer ruimte voor duurzame experimenten. Met het compenseren van energie-armoede wordt het probleem niet bij de wortel aangepakt; zorg dus voor een goede isolatie!

Ook de eerder aangenomen motie Duurzaamheidsprojecten is een van die kleine dingen. Wat is de stand van zaken? De heer Boonen stelt voor om de voortgang van aangenomen moties (bijvoorbeeld in iBabs) inzichtelijk te maken.

Het personeelstekort bij Limburgse gemeenten stijgt razendsnel, met nu 496 openstaande vacatures. Het aantrekken en behouden van medewerkers verdienen aandacht. De gemeente Beekdaelen werkt al aan een project voor bijscholing en doorstroming. Op welke wijze gaat dit college werken aan de versterking van de organisatie?

Uit een onderzoek in Stein blijkt dat 38% van de inwoners problemen heeft met schriftelijke communicatie over bijvoorbeeld vergunningen. Dat zal in deze gemeente niet veel anders zijn. Stein investeert nu in een taaltraining voor alle medewerkers. Is het college daar ook toe bereid?

DNA maakt zich naast zorgen over de jeugdzorg, ook zorgen over de jeugd. Voorkomen moet worden dat ze voor studie wegtrekken en niet meer terugkeren. Cultuur, uitgaan, horeca, werk en scholing zijn daarbij belangrijk.

De heer Boonen vraagt tot slot naar de stand van zaken van de motie Straattheater.

De heer **Van Montfoort** (VVD) is blij met de aandacht in de begroting voor gemeentelijke lasten van de inwoners. Zij zagen hun lasten in het verleden toenemen, terwijl er minder baten tegenover stonden. De hondenbelasting wordt nu afgebouwd tot het niveau van kostendekkendheid en de extra verhoging van de ozb voor woningen met 2,5% in 2022 in 2023 wordt geschrapt. Een deel van de financiële ruimte wordt besteed aan andere zaken als het Stimuleringsfonds mkb. Het is belangrijk voor de leefbaarheid in de gemeente dat het mkb gezond is. De VVD vindt het dan ook wenselijk dat de verhoging van de ozb voor niet-woningen wordt geschrapt.

De VVD vraagt om een acceptabel onderhoud van de openbare ruimte. Die vraag blijft in deze begroting onbeantwoord. De fractie beseft dat het college keuzes moet maken.

Er is voldoende aandacht voor verbeteringen op het gebied van veiligheid. De VVD steunt het integrale veiligheidsplan en stemt in met de begroting hiervoor. De evenwichtige begroting bevat de juiste prioriteiten. De heer Van Montfoort prijst tot slot de leesbaarheid van de begroting.

De heer **Renet** (SPA) vindt de uitspraak dat Sittard-Geleen de lokale lasten in 2023 verlaagt pure volksverlakkerij. De lokale lasten worden verhoogd van 877 euro naar 911 euro. Dat is een stijging van 4%. De burgers worden voorgelogen. Sittard-Geleen heeft veruit de hoogste lokale lasten van de grote Limburgse gemeenten. Oorzaak is het financiële beleid in de afgelopen vijftien jaar. De gemeente heft zelfs meer belasting dan de VNG verantwoord vindt.

Het college hoeft nu niet meer te bezuinigen en kan vooruitkijken. Waarom zijn dan lokale lasten zo hoog en kan het groen in alle kernen niet voldoende onderhouden worden? SPA heeft eerder voorgesteld om de beschikbare 3,6 miljoen euro beschikbaar te stellen voor lastenverlichting.

SPA pleit voor een voorzichtig financieel beleid.

De kosten van de riolering stijgen met 1,3 miljoen euro. Dat is driemaal zoveel als de geschrapte 2,5% verhoging van de ozb. Van een nog lagere verhoging profiteren 27.000 gezinnen.

SPA stelt verder voor om het mantelzorgcomplement te verhogen naar 150 euro, zoals in vele andere gemeenten. Een hond verkleint de eenzaamheid en de hond uitlaten leidt tot participatie en meer bewegen. Meerdere honden zijn slechts luxe. SPA vindt de afbouw van de hondenbelasting dan ook gerechtvaardigd. Maar de afbouw kost 800.000 euro en komt ten goede aan slechts 7500 gezinnen.

Er wordt 860.000 euro overgeheveld naar de toekomstvisie voor nieuw beleid. SPA is het daar niet mee eens.

Sittard-Geleen stond in 2020 (bijna) onderaan op de Taylorsranglijst op het gebied van milieu. Dat zegt voldoende over het gevoerde duurzaamheidsbeleid. Het geld voor Het Groene Net had veel beter besteed kunnen worden. Woningen die aangesloten zijn, worden nog voor meer dan 70% met gas verwarmd. De heer Renet stelt voor om verdere stappen uit te stellen totdat energieopslag van elektriciteit en warmte gemeengoed is. In de tussentijd kan gewerkt worden aan het isoleren van woningen. Dat verkleint ook de energie-armoede. SPA heeft al in 2018 gewezen op een revolverend fonds; dat zorgt voor een win-winsituatie.

Het centrumbeleid voor Geleen, met name de shop&run-gedachte daarbij, was in de afgelopen jaren desastreus. Centra hebben gezelligheid nodig met voldoende plekken - zowel binnen als buiten - voor jongeren en ouderen. SPA pleit dan ook voor meer overkapte verblijfplaatsen. Chemelot wil doorontwikkelen naar een van de duurzaamste en veiligste chemiesites van Europa met een Chemelot circular hub. Het is waanzin dat de gemeente dit faciliteert. De gemeente kent 20% aan bedrijventerreinen en slechts 5% aan natuur. Veel inwoners lijden dagelijks door de overlast door Chemelot. Zij realiseren zich steeds meer dat uitbreiding van natuurgebied belangrijk is.

Raadsleden zijn volksvertegenwoordigers en moeten de belangen van de inwoners behartigen.

Chemelot is een bedrijf en heeft andere belangen dan de inwoners. Dus geen nieuwe bedrijventerreinen meer, ook niet voor Chemelot! Wat vinden de coalitiepartijen van de verdere uitbreiding van de bedrijventerreinen? Kernen en wijken moeten aantrekkelijk worden gemaakt voor jonge en nieuwe bewoners met mooie voorzieningen en een goede leefomgeving. Een imago als industriegemeente is niet aantrekkelijk. De werkgelegenheid in de industrie daalt tot 2030 in deze gemeente met 1400 banen. Er is geen groei in de logistiek te verwachten. Toch vragen die sectoren om veel extra grond (40-76 ha). De lokale mkb heeft veel meer binding met

de regio, is veel arbeidsintensiever en heeft ook nog grond (tot 37 ha) nodig. Tot 2030 is daarvoor voldoende ruimte op de bestaande bedrijventerreinen. Het college verbiedt bouwen in het buitengebied, maar stelt wel grond beschikbaar voor bedrijventerreinen. Dat is onacceptabel. Op Holtum 2 werken in de logistiek 4,2 personen per ha, op Chemelot 5,6. Bij de overige bedrijven in deze gemeente is dat 30 personen. Lexy levert Chemelot veel boekwinst op, omdat het gaat om landbouw- en bosgrond. SPA roept op om deze ruimtevrage niet te faciliteren.

De heer **Klein** (Fractie Klein) schuwt geen enkele confrontatie en kondigt aan bij misstanden een hardere toon te laten horen. Liegende bestuurders kun je niet constructief aanpakken. Het college krijgt nooit klachten van personeel of inwoners, omdat het alleen spreekt over meningsverschillen; een slimme truc om weg te kijken, maar ook ondemocratisch en een vorm van machtsmisbruik. Het college ontkent en geeft anderen de schuld. Dat blijkt onder andere uit het dossier van de onterecht ontslagen boa. Het college bestreed dat er sprake was van een angstcultuur. Maar het gerechtshof in Den Bosch oordeelde later vernietigend. Er was sprake van een serieuze integriteitkwesitie. De boa was terecht van mening dat hij niet serieus werd genomen. Het lag voor hem, gezien de cultuur, niet voor de hand om dat te melden. Die angst bleek later niet ongegrond. Het hof zette vraagtekens bij deze integriteitkwesitie. De heer Klein stelt vast dat het hof de gemeente ernstige verwijten maakt over de zieke bestuurscultuur maar de gemeente heeft geen enkele maatregel genomen tegen de leidinggevende. Die cultuur maakt (burger)slachtoffers. Het college ontkent dat. Er moesten boa's geslachtofferd worden om het eigen falen en de ernstige integriteitschendingen te verdoezelen. In een artikel in de krant van 28 september 2021 stond dat de heer Kusters de nieuwe gemeentesecretaris wordt in Maastricht. De heer Kusters had het vermogen om contacten te leggen op basis van vertrouwen en verbinding en weet gestructureerd resultaten te bereiken. De heer Klein kan dit niet rijmen met de uitspraken van het gerechtshof in Den Bosch.

De **voorzitter** vraagt de heer Klein om niet meer te spreken over mensen die niet aanwezig zijn.

De heer **Klein** (Fractie Klein) vindt dat de wethouder iets uit te leggen heeft. Hoe hebben de bewoners zich gevoeld toen er allerlei leugens over hem werd verspreid? Het college was muisstil na de uitspraak van de rechter, terwijl het de opdracht heeft gekregen om de bestuurscultuur aan te pakken.

De gemeente geeft aan dat er nog steeds geen standplaatsen van woonwagenbewoners zijn bijgekomen, omdat zij de criminele activiteiten die veelal op die locaties plaatsvinden, niet wil belonen. Dat staat letterlijk op de website van de gemeente.

De tegenstanders van de plannen voor de Schwienswei en voor Holtum-Noord hebben het vertrouwen in het college opgegeven. Zij voelen zich geschoffeerd. Berenschot heeft vernietigend gerapporteerd over Het Groene Net. De raad en het college werden destijds gepasseerd door de demissionaire wethouders Guyt en Meekels. Zij wezen vlak voor hun installatie een miljoenenaanbod af. Het gaat hier om het budgetrecht van de raad. In Sittard-Geleen regeert echter machtsmisbruik en achterkamertjespolitiek.

Wethouder Meekels bleek twee jaar geleden een sta-in-de-weg voor de hele gemeenteraad. Wethouder Houtakkers en de fractievoorzitter van de Stadspartij destijds hadden ook geen vertrouwen meer in hem. Er vonden goedmaakgesprekken plaats. Raadslid Klein mocht echter niet aanschuiven.

De toekomstvisie is een visie van de coalitie. De kritiek van Fractie Klein werd vakkundig getackeld door hem uit de vergadering te verwijderen. Volksverlakkerij, zo sluit Fractie Klein zich aan bij de woorden van SPA.

De heer Klein heeft tot slot nog enkele vragen aan het college.

- Is de pot voor het centrum van Born leeg? Eerder zat er nog een bedrag van 1 miljoen euro in.
- Zijn de gronden in het middengebied inmiddels in het bezit van de gemeente?
- Kan het college uitleg geven over de uitspraak van het gerechtshof in Den Bosch?

De **voorzitter** geeft na een schorsing voor het diner en een korte schorsing op verzoek van GOB het woord aan het college voor zijn eerste termijn.

Wethouder **Bühler** sluit zich aan bij de complimenten van de fracties aan de ambtelijke organisatie. Zij heeft het samen met de raad doorlopen traject als waardevol ervaren.

Het CDA en 50PLUS vragen om heldere communicatie en om bij alle correspondentie een telefoonnummer van de behandelend ambtenaar te vermelden. Met het nummer 14-046 worden mensen doorverbonden met het Klant Contact Centrum (KCC). Als er een contactrelatie ontstaat, is ook de behandelend gemeentelijke ambtenaar bekend en vindt een uitwisseling plaats van contactgegevens.

Binnen Vidar wordt indien nodig gewerkt met pictogrammen.

D66 vraagt het college om de raad in een vroegtijdig stadium te betrekken bij het opstellen van de begroting. De wethouder zegt dat toe onder het voorbehoud van de uitslag van de gemeenteraadsverkiezingen. De fractie heeft ook aandacht gevraagd voor de euregionale arbeidsmarkt. Vidar werkt al samen met de Belgische VDAB, de Deutsche Arbeitsagentur en met de partners in Zuid-Limburg binnen het SGA. Het verlagen van de drempels van de grenzen levert kansen op voor zowel werknemers als werkgevers.

D66 en DNA wilden weten of er voldoende buffers zijn voor het opvangen van de gevolgen van corona. De wethouder deelt mee dat er nog een bedrag van 2,26 miljoen euro beschikbaar is voor steunpakketten. Daarnaast is in het weerstandsvermogen 1,2 miljoen euro afgedekt voor risico's in de begroting, zoals de oninbaarheid van de ozb, het achterblijven van parkeerinkomsten en minder inkomsten door het niet doorgaan van evenementen. Via de septembercirculaire heeft de gemeente aanvullende middelen van het Rijk ontvangen voor een bedrag van 2,3 miljoen euro. Het is moeilijk in te schatten of dat toereikend is. De ontwikkeling van de pandemie en daarmee de maatregelen van het Rijk en de impact daarvan, is ongewis. Het college gaat daarom omzichtig om met de middelen.

DNA vroeg naar een overzicht van (de voortgang van) de moties. De wethouder zegt toe onderzoek te doen naar mogelijkheden voor rapportering van moties in uitvoering, bijvoorbeeld via de planning- en controlcyclus.

De PvdA heeft in een motie gevraagd om een incidenteel steunfonds voor energie-armoede. Wethouder Bühler ontraadt het bijgevoegde dekkingsvoorstel met middelen uit de toekomstvisie. Dat is tegen de afspraak met de raad in (vastgelegd in de kaderbrief), waarin de raad nieuw beleid wenst te koppelen aan de ontwikkelpaden in de toekomstvisie. De wethouder stelt voor om de kosten hiervan integraal af te wegen.

De heer **Baars** (PvdA) vindt dat het geld voor het incidenteel steunfonds voor energie-armoede (160.000 euro) gemakkelijk uit de pot voor ICT, communicatie en Wmo kan worden gehaald.

Wethouder **Bühler** legt uit dat het gaat om een totaalbedrag van 860.000. Dat bedrag is gereserveerd voor nieuw beleid, voor de ontwikkelpaden in de toekomstvisie.

De heer **Baars** (PvdA) rekent uit dat met zijn voorstel er nog steeds 700.000 euro overblijft voor de toekomstvisie.

Wethouder **Bühler** adviseert om dat niet te doen.

De wethouder geeft gehoor aan het verzoek in de motie Werken aan de basis, ook van de PvdA. Daar zijn al eerder afspraken over gemaakt. Daarmee is deze motie overbodig. Het lukt door een overvolle agenda niet om de evaluatie eind dit jaar aan de raad aan te bieden. Het college wil lering trekken uit de resultaten gericht op duurzame verankering in de dienstverlening. De wethouder verwacht de eindevaluatie bij de bespreking van de eerste planning- en controlcyclus in het eerste kwartaal van 2022. Dan zal zij ingaan op kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren, vooral op resultaten van de uitstroom, de ontwikkeling van mensen en de effecten van een financieel extraatje.

De heer **Renet** (SPA) wil weten waarom de wethouder de structurele lasten van de inwoners van deze gemeente normaal vindt. Hij vindt dat de lasten tot op het niveau van de gemiddelde van de Limburgse steden moet worden teruggebracht.

Wethouder **Bühler** legt uit dat mede namens de raad, gestreefd wordt naar een verlaging van de lokale lasten. Dat heeft geleid tot de voorliggende begroting. Zij benadrukt dat ook het college samen met de raad streeft naar een verdere verlaging van de lasten tot het gemiddelde van de Limburgse steden.

Wethouder **Meekels** distantieert zich namens het gehele college van elke aantijging op deze dag. Dat geldt in het bijzonder voor de aantijgingen tegen de gemeentesecretaris.

De wethouder deelt mee dat er ruimte is gegeven aan steun aan het mkb. De suggestie van Design Thinking vindt de wethouder een sympathieke gedachte. Hij zegt toe een proces hiervoor samen met de ondernemersverenigingen uit te werken. De ondernemers hebben ondersteuning nodig voor zaken als innovatie, digitalisering, duurzaamheid en onder andere inclusie. Wellicht dat dit meegenomen kan worden bij de inzet van mkb-middelen.

Het provinciaal bestuur moet een beslissing nemen over een nieuwe locatie voor het vrachtwagenparkeren in de regio. De wethouder zegt toe in de tussentijd toiletunits bij te plaatsen. Er is in verband met de veiligheid en bijvoorbeeld de toegang, geen mogelijkheid om meer voorzieningen te creëren.

Het college heeft op 9 november 2021 een besluit genomen over de Schwienswei en de raad daarover ingelicht. De actiegroep Wij Schwienswei heeft nu een derde variant voorgesteld. De wethouder is bereid die nader te onderzoeken en naast de eerder vastgestelde uitgangspunten als versterking van de natuur, al dan niet het behoud van het zwembad en toegevoegde waarde voor de binnenstad, te leggen. Het onderwerp kan daarmee niet voor december 2021 worden geagendeerd.

Het CDA heeft vragen gesteld over de stedelijke ontwikkeling onder andere over water in de grachten en openbare toiletten. Het project Water in de grachten start in juni 2022 en zal in november 2020 (met water en de grachten) zijn afgerond. Over openbare toiletten wordt gesproken met onder andere het centrummanagement van Sittard. Zij geeft aan dat er al voldoende mogelijkheden binnen de huidige context van Covid-19 zijn.

De heer **Brouwers** (CDA) stelt voor om in afwachting van de realisatie van het Huis aan de Markt, tijdelijke toiletvoorzieningen creëren.

Wethouder **Meekels** herhaalt de reactie van het centrummanagement van Sittard dat daarin al voorzien is.

Het stadslab is verbonden met ontwikkelpaden binnen de toekomstvisie als circulariteit en vergroening. Daarmee wordt D66 op haar wenken bediend. Voor het centrum van Born is er geen budget meer.

De heer **Klein** (Fractie Klein) gaat ervan uit dat het resterende bedrag is opgenomen in de algemene middelen.

Wethouder **Meekels** deelt mee dat het bedrag is ingezet voor het beoogde doel, onder andere voor verkeersmaatregelen, wegenaanpak en groen. Die zaken waren onderdeel van het masterplan Centrum Born. Hij zegt toe de raad hiervan een overzicht te verstrekken.

D66 heeft vragen gesteld over het bestuursakkoord met de provincie. Vanuit dat akkoord zijn ongeveer veertig onderwerpen gerealiseerd. Voor de nadere uitwerking van vijf onderwerpen, onder andere op het gebied van mobiliteit, wonen, gezondheid en sport is een agenda opgesteld. De wethouder gaat ervan uit dat daar in de Begroting 2023 van de provincie extra middelen voor worden vrijgemaakt.

Voor de opmerkingen van SPA over de Chemelot Circular Hub verwijst de wethouder de fractie naar de gebiedsvisie Chemelot. Daarover is samen met omwonenden, wijkraden, agrariërs en onder andere pachters, gesproken met aandacht voor het evenwicht tussen economische ontwikkelingen, mobiliteit, leefomgeving en natuur. Ook is er gesproken over de Lexy en Graetheide. De wethouder ziet uit naar een integraal debat over deze gebiedsvisie. Hij beaamt dat er op het gebied van logistiek sprake is van een spanning tussen ruimtebeslag en werkgelegenheid. Daar moet de provincie zich over buigen. Het college heeft aangegeven dat drie locaties in aanmerking kunnen komen voor verdere uitbreiding, onder andere de kop van de IJzeren Brug en in de Groenseykerstraat in Geleen.

De heer **Renet** (SPA) leest in de begroting dat de gemeente ruimtevragen faciliteert. Hij stelt voor om deze zin te schrappen.

Wethouder **Meekels** herhaalt dat het college, mits goed onderbouwd, bereid is mee te werken aan ruimtevragen. Daar wordt bij de bespreking van de gebiedsvisie met de raad verder over

gesproken. Niet de zin in de begroting is daarbij belangrijk, maar het besluit van de raad over de gebiedsvisie.

De heer **Renet** (SPA) stelt voor om dit expliciet op te nemen in deze notulen.

De **voorzitter** zegt dat toe.

Wethouder **Meekels** gaat in op de motie van het CDA waarin de fractie vraagt voor aandacht voor het mijnverleden. In het actieprogramma Vrijtijdseconomie is opgenomen dat het mijnverleden als verhaallijn verder worden uitgewerkt binnen het Experience Centrum. Daarover is al gesproken met vertegenwoordigers van de betrokken verenigingen. Ook is gesproken met de eigenaar van het Loongebouw. Hij heeft aangegeven het gebouw te behouden en in te zetten voor commercieel vastgoed. De wethouder stelt voor om het eerste deel van de motie, waarin gevraagd wordt om een onderzoek om het mijnverleden zichtbaar te maken, aan te houden tot de verhaallijn is uitgewerkt. DSM is bereid om nog eens te spreken over de invulling van het Loongebouw, bijvoorbeeld met een koppeling met het mijnverleden. De wethouder neemt het tweede deel van de motie graag over.

De heer **Brouwers** (CDA) is blij met de aandacht van het college voor mijnverleden en kondigt aan de motie aan te passen op basis van de reactie van de wethouder.

De heer **Klein** (Fractie Klein) vraagt naar de stand van zaken van de gronden in het middengebied Grevenbicht/Obbicht. Zijn die inmiddels in het bezit van de gemeente? Hij vraagt verder naar een reactie op zijn bijdrage over woonwagens. De gemeente spreekt over het belonen van criminele activiteiten op dergelijke locaties. Hij vraagt ook naar budgetrecht van de raad in relatie tot de eerdere aanbod van En Natuurlijk en het rapport van Berenschot hierover.

Wethouder **Meekels** benadrukt dat de raad altijd het budgetrecht heeft. In het door de fractie genoemde specifieke geval is eerder uitgebreid gediscussieerd. Het onderwerp maakt nu deel uit van de portefeuilles van de wethouders Bühler en Schmitz. Het college werkt verder aan de aankoop van de gronden in het middengebied. Veel gronden zijn al verworven. Het proces loopt nog. Hij hoopt de gronden binnen afzienbare termijn in der minne te kunnen verwerven.

De heer **Klein** (Fractie Klein) merkt op dat wethouder Meekels destijds het aanbod van En Natuurlijk heeft geweigerd zonder de raad en collega-collegeleden daarover te informeren. Daarmee heeft de wethouder het budgetrecht van de raad geschonden.

Wethouder **Meekels** weigert de discussie opnieuw te voeren. Hij benadrukt dat het destijds ging om een collegeverantwoordelijkheid. Hij verwijst de heer Klein voor verdere informatie naar de notulen van de bespreking van dit onderwerp en naar de eerdergenoemde wethouders.

De heer **Pfoster** (PVV) herhaalt zijn vraag over het Meld- en vermoedenplatform voor de aanpak van de ondermijningsproblematiek.

Wethouder **Meekels** kondigt aan dat de burgemeester daar later schriftelijk op zal reguleren.

De heer **Klein** (Fractie Klein) vindt dat de wethouder zijn vragen moet beantwoorden. Dat lijkt hem een normale gang van zaken in een democratie.

De **voorzitter** legt uit dat de wethouder gaat over zijn eigen antwoorden.

Wethouder **Houtakkers** gaat in op de opmerkingen over wonen. De PVV heeft opnieuw gesproken over het antispeculatiebeding en over de mix van woonconcepten. Op 11 november 2021 wordt in het BO Wonen Zuid-Limburg wordt gesproken over hanteren van een vaste(re) prijs bij huur en bij koop. De wethouder heeft eerder een overzicht verstrekt van locaties waar woningen worden gebouwd met aandacht voor starterswoningen, middenhuur en lage huur. Daaruit volgt dat er fors gebouwd gaat worden. Met de Rabobank is gesproken over tiny houses. Het bezoek aan de gemeente Peel en Maas (aan concepten voor woningen voor

arbeidsmigranten) vindt later plaats. De wethouder vindt het verstandig te werken aan een goede mix.

De Stadspartij heeft een motie ingediend waarin de fractie vraagt om de erfgoedorganisaties te betrekken bij acties voor het behoud van waardevolle panden. De wethouder zegt dat toe. De subsidieregeling wordt conform afspraak toegepast. De fractie vraagt ook om de erfgoedorganisaties in contact te brengen met het onderwijs om zo te werken aan verjonging. Ook dat neemt de wethouder over.

De wethouder beschouwt het beschermen van het erfgoed in deze gemeente als een belangrijke taak, maar vindt ook dat monumenten in het huidige tijdsgewricht geplaatst moeten worden. Onder andere daarover vindt regelmatig overleg plaats met het monumentenplatform.

De heer **Klaassen** (PVV) is verbaasd dat de wethouder de motie van de Stadspartij over erfgoedorganisaties omarmt. De organisaties worden al regelmatig uitgenodigd. Hij vindt verder dat de gemeente niet gaat over de vermeende verjonging van de organisaties. Dat riekt naar leeftijdsdiscriminatie.

Wethouder **Houtakkers** bestrijdt dat er sprake is van leeftijdsdiscriminatie. De Stadspartij roept slechts op om ook het onderwijs bij dit thema te betrekken en vraagt daarbij aandacht voor verjonging. De wethouder is van mening dat hij daaraan kan voldoen zonder dat er sprake is van leeftijdsdiscriminatie. Hij benadrukt dat er binnen een georganiseerde overlegstructuur wordt gesproken met de organisaties.

Mevrouw **Kaufmann** (Stadspartij) benadrukt dat zij met verjonging niet bedoeld dat ouderen moeten vertrekken.

Wethouder **Houtakkers** gaat in op de opmerkingen van DNA over het versterken van de organisatie. In maart 2021 heeft het college een nota hierover besproken. Het college heeft een verhoging van het opleidingsbudget geaccordeerd (tot ruim 1000 euro per medewerker). Het zet met een talentprogramma in op verjonging, maar ook op maatwerk en heeft aandacht voor de verschillende levensfasen van de medewerkers. In het Opleidingsprogramma 2024 is aandacht voor onder andere cultuur, eigen verantwoordelijkheid, duurzame inzetbaarheid, kwaliteit, intervisie, feedback en 'de nieuwe overheidsprofessional'. Een nieuwe medewerker is sinds juli 2021 belast is met het onderzoek naar de levensvatbaarheid van straattheater. Hij legt daar binnenkort verantwoording over af, onder andere over met wie hij gesproken heeft. Er wordt onderscheid gemaakt in een festival met lokaal aanbod en een (inter)nationaal festival. Dat laatste kent een fors prijskaartje. Er wordt dus hard aan gewerkt. De wethouder ziet uit naar een straattheaterfestival in 2022 dan wel, gezien de benodigde intensieve voorbereiding, medio 2023 (na corona).

GroenLinks heeft vragen gesteld over de huisvesting van Swentibold; het CDA over het optimaliseren van accommodaties in verband met de verdere individualisering van het sporten. De wethouder heeft met een aantal verenigingen gesproken over de inrichting van accommodaties. Daaruit blijkt dat sporten als turnen en atletiek en bijvoorbeeld atletiek en hockey elkaar goed kunnen aanvullen. Swentibold is bereid om na te denken over deze verbindingen en te spreken over een gezamenlijke accommodatie. De wethouder voorziet op korte termijn een goede oplossing.

De heer **Klein** (Fractie Klein) herhaalt - in het kader van het personeelsbeleid - zijn opmerkingen over het boa-dossier en vraagt het college om een reactie op de (dertien) uitspraken van de rechter over onder andere de angstcultuur en de weggijkcultuur.

Wethouder **Houtakkers** deelt mee dat het college uitvoering heeft gegeven aan de uitspraak. De uitspraak van het hof is binnen de dienst besproken en vervolgens is er in goed overleg tot een goede oplossing gekomen. Zo is er besloten om een einde te maken aan de arbeidsovereenkomst. Het team functioneert goed en ook de sfeer is goed. Daarmee is het dossier gesloten. Hij voorziet dat als hij ingaat op de vragen van Fractie Klein, een welles-nietesspelletje ontstaat.

De heer **Klein** (Fractie Klein) stelt vast dat de wethouder de woorden van het hof niet serieus neemt. De wethouder heeft de betreffende boa een leugenaar genoemd. Daarmee kan de boa

niet gemakkelijk meer terugkomen. Hij pleit verder voor de invoering van een passend klachtensysteem. Ook de rechter is daar heel helder over. Er is nu geen mogelijkheid om zaken op het gebied van integraliteit te melden.

Wethouder **Houtakkers** bestrijdt dat hij de woorden van het hof niet serieus neemt.

De heer **De Loo** (GroenLinks) is met de woorden van de wethouder over Swentibold en daarmee gerustgesteld over de toekomst van deze vereniging.

Geleen is de bakermat van het Limburg Festival. Is er bij het onderzoek naar de mogelijkheden van een straattheaterfestival contact gezocht met de organisatoren van het Limburg Festival in Midden-Limburg en gesproken over de mogelijkheden om het festival terug te brengen naar Geleen? Het was destijds een succesformule. De heer De Loo hoopt op een herleving van dat succes.

Wethouder **Houtakkers** beaamt dat er gesproken is met de huidige organisatoren. De bevindingen worden nu op papier gezet en worden na bespreking in het college voorgelegd aan de raad. Hij deelt mee dat het niet verstandig is om het festival terug te brengen naar Geleen. Dat zou niets nieuws opleveren. Er is gekeken naar een toekomstig straattheater met voldoende overlevingskansen.

De **voorzitter** komt terug op de bijdrage van de heer Klein. De heer Klein stelt op basis van eigen aannames vragen aan de wethouder. Dat is niet de juiste manier van debatteren. Hij roept op om objectief te blijven.

De heer **Klein** (Fractie Klein) merkt op dat de wethouder slechts zei dat hij er anders over dacht. Dat heeft geleid tot zijn conclusie dat de wethouder het hof niet serieus neemt.

De **voorzitter** hekelt de u-bocht die de heer Klein nu maakt en daarmee dezelfde fout begaat.

De heer **Klein** (Fractie Klein) kondigt aan zijn vragen schriftelijk te stellen. Hij benadrukt dat hij eerder, in tegenstelling tot wat de voorzitter beweerde, wel degelijk heeft gesproken over woonwagenlocaties. Hij stelde voor dat de wethouder ingaat op zijn opmerkingen hierover.

De **voorzitter** gaat daar niet op in.

Wethouder **Geilen** bestrijdt de bewering van de PvdA dat het college de motie over Scouting Sint Jozef niet heeft uitgevoerd. De fractie heeft antwoord gekregen op de artikel 43-brieven over de stand van zaken. Er wordt getracht om krachten te bundelen en meerdere partijen bij elkaar te brengen. Het college heeft de raad dus conform de vraag in de motie, de raad voldoende geïnformeerd.

De heer **Baars** (PvdA) merkt op dat de scouting tot nu toe niks heeft vernomen van de gemeente.

Wethouder **Geilen** bestrijdt dat. Met de scouting is gesproken over (gezamenlijke) huisvesting en onder andere over het genereren van extra middelen om de rekening van de bouw te kunnen betalen. De gemeente draagt de verenigingen een warm hart toe, maar huisvesting is in eerste instantie hun eigen verantwoordelijkheid. De gemeente kijkt wel naar mogelijke synergie-effecten om de kosten voor de afzonderlijke verenigingen te besparen.

Enkele fracties hebben gesproken over de gevolgen van klimaat en over klimaatadaptatie, onder andere over het tegengaan van hittestress en het voorkomen van overstromingen. De wethouder bestrijdt de bewering van DNA dat er in de begroting niet over wordt gesproken. Het beleidsplan Klimaatadaptatie en water, waar ook met de raad over gesproken, heeft geleid tot een regionaal beleidsplan van de gemeenten Beek, Stein en Sittard-Geleen. Die wordt in januari 2022 in de raad besproken, onder andere ook over het bod vanuit de Zuid-Limburgse watersamenwerking aan de formateur van 1,2 miljard euro voor waterveiligheid in Zuid-Limburg. Het CDA maakte opmerkingen over het tekort aan beloningsboxen voor vrijwilligers. De wethouder benadrukt dat het gaat om een incidentele actie. De waardering van vrijwilligers heeft in de afgelopen jaren plaatsgevonden met een vrijwilligersweekend. Dat was in verband met corona niet mogelijk. Als alternatief is een beloningsbox ingevoerd. Dit jaar heeft de gemeente

daar opnieuw voor moeten kiezen, heeft het dubbele aantal boxen ingekocht en gezorgd voor een open inschrijving. Dat heeft een groot aantal inschrijvingen tot gevolg gehad; met 22.000 meer dan gepland, eerder ging het om 800 tot 1000 vrijwilligers. De wethouder hoopt volgend jaar weer een weekend te kunnen organiseren. Daarbij is ontmoeting een belangrijke pijler.

Onder andere de Stadspartij en D66 spraken over verkeersknooppunten als op de N276 en de brug bij Sanderbout. De provincie is eigenaar van de N276 en bepaalt dan ook welke maatregelen op welk tijdstip genomen worden. De wethouder heeft geen aanwijzingen dat er bij De Wissel sprake is van een knelpunt. Met ProRail wordt gesproken over de brug bij Sanderbout. De werkzaamheden worden eind 2022 of begin 2023 gestart.

Daarnaast is er nog sprake van een groot aantal plannen als de gebiedsverkenning, het Nationale fietsplan en de Mobiliteitsvisie op Zuid-Limburgse schaal. Dat moet leiden tot een integraal mobiliteitsplan voor Sittard-Geleen. Daarover wordt de raad begin 2023 geïnformeerd. D66 heeft gevraagd naar de stand van zaken van het deelfietssysteem. De marktconsultatie is inmiddels afgerond. De aanbesteding wordt voorbereid. De uitvoering zal eind 2022 plaatsvinden. De gemeente zet zich uiteraard in voor de bus naar Hasselt en de intercityverbinding naar Aken. Daar wordt nadrukkelijk voor gelobbyd.

De heer **Kamphuis** (D66) merkt op dat ook de Vlaamse provincie Limburg pleit voor een goede busverbinding tussen Hasselt en Sittard. Daar wordt echter niet structureel over gesproken.

Wethouder **Geilen** legt uit dat dat een verantwoordelijkheid is van de provincie Limburg. De wethouder heeft dat bij hen en bij de Vlaamse minister onder de aandacht gebracht. Voor de provincie Limburg heeft deze verbinding niet de hoogste prioriteit. Er wordt getracht om verbinding via de benodigde verbindingen tussen de sites in Genk en van Chemelot en verder naar VDL Nedcar hoger op de agenda te krijgen.

DNA vroeg aandacht voor duidelijk taalgebruik, zoals ook in Stein. De wethouder deelt mee dat ook Sittard-Geleen daar aandacht aan besteed met schrijfoefeningen en opleidingen om meer lezersgericht te schrijven, ook de raads- en collegestukken binnen het politieke besluitvormingsproces.

De wethouder ontraadt de motie Lokale digitale munt, de invoering conform in Heerlen. Hij vraagt zich af wat het toevoegt in Sittard-Geleen. In deze gemeente zijn al vrijwilligers actief die gratis werkzaamheden verrichten in de openbare ruimte. Ook worden in deze gemeente mensen aan het werk geholpen met werk in de openbare ruimte. De invoering van de munt zou leiden tot verdringing. Bovendien vraagt het om extra budget. De munt zou wel ingevoerd kunnen worden om bijvoorbeeld mantelzorgers te belonen. De wethouder zegt toe uitgangspunten hiervoor te formuleren en deze in een oriënterend gesprek in de ronde aan de fracties voor te leggen.

De heer **Baars** (PvdA) begrijpt het gevaar van verdringing. Hij benadrukt dat de digitale munt ten goede komt aan de bedrijven in de gemeente. Hij is blij met de toezegging van de wethouder.

De heer **De Loo** (GroenLinks) is ook blij met de reactie van de wethouder.

Wethouder **Geilen** vult aan en deelt mee dat de wensen in het verlengde liggen van de bon die nu al wordt uitgereikt als mantelzorgcompliment. Met een digitaal systeem kan dat verfijnder worden uitgewerkt.

De PVV heeft de motie Witte anjerperkje ingediend. De gemeente steunt altijd herdenkingsdagactiviteiten waarbij veteranen een rol hebben. De wethouder wil deze motie dan ook van harte ondersteunen en voorbereidingen treffen voor de aanleg van zo'n perkje.

De motie Waterklaar van GroenLinks is deels overbodig. Voor de huidige stimuleringsregeling Afkoppelen zijn al middelen beschikbaar gesteld om tuinen te ontharden en om regenwater af te koppelen. De regeling wordt samen met het waterschap uitgevoerd. Het waterschap legt de grens bij 12 m<sup>2</sup>. Geveltuinjes kunnen er dus niet voor in aanmerking komen. Ze hebben ook slechts een beperkt effect op de klimaatadaptatie. De regeling wordt nog uitgebreid met 200.000 euro voor groene daken en groene gevels. Dat wordt in januari 2022 in de raad besproken. Dan kan eventueel ook opnieuw gesproken worden over de geveltuinjes.

De heer **Janssen** (GroenLinks) is het eens met de wethouder. Hij vraagt additioneel om een goed communicatieplan met een goede voorlichting aan burgers en bedrijven.

Wethouder **Geilen** deelt mee dat daar bij de Waterklaar-campagne al veel aandacht aan is besteed. Door een duidelijke communicatie ontstaat veel meer bewustwording over de noodzaak om aan de slag te gaan. De wethouder zet vraagtekens bij de noodzaak voor een apart communicatieplan. Er wordt al goed gecommuniceerd, zo nodig wordt dat geïntensiveerd. De PvdA vraagt in een amendement om gelijke financiering voor het Anker en de Hateboer. Het college ontraadt het voorstel voor een harde koppeling met gelijke bedragen. De zwembaden kunnen niet een op een met elkaar vergelijken.

De heer **Baars** (PvdA) vindt dat de gemeente de zwemlocaties op dezelfde manier moet behandelen. Dat vraagt om gelijke behandeling. Het bestuur zaait tweedracht.

Wethouder **Geilen** herhaalt dat het gaat om twee verschillende zwembaden. De wethouder is in gesprek met beide. Het Anker moet zelf met voorstellen komen, onder andere over de andere accommodaties op die plek, cofinanciering, educatie en doelgroepen. Voor de Hateboer liggen er - met cofinanciering - kansen in de economische versterking van het gebied met bijvoorbeeld een vakantiepark. Er zijn nog geen bedragen afgesproken. De hoogte is afhankelijk van de voorstellen. De wethouder herinnert de PvdA eraan dat de raad eerder een taakstelling van 1,2 miljoen euro op dat gebied heeft vastgesteld. Het college ontraadt dan ook het amendement. Meerdere fracties hebben gesproken over de vouchers voor het milieupark. Sommige waren enthousiast, andere waren enigszins sceptisch over onder andere het tegengaan van zwerfafval. De wethouder roept in herinnering dat de voucher in eerste instantie bedoeld was voor lastenverlichting voor mensen met een smalle beurs.

De heer **Janssen** (GroenLinks) beaamt dat lastenverlichting daar terecht moet komen waar het het meest nodig is. Deze voucher gaat echter ook naar mensen met topinkomens. Hij merkt op dat onder andere de gemeente Beesel negatieve ervaringen heeft opgedaan met deze vouchers. Daarom stelt GroenLinks voor om tegemoet te komen aan de behoefte voor een meer frequentere ophaaldienst en dit te bespreken bij de bespreking van het uitvoeringsplan Afvalbeleid.

Wethouder **Geilen** herhaalt dat getracht is om zoveel mogelijk de lasten van de gebruikers te verlichten. Dat is niet mogelijk met aanpassingen in het vastrecht. Hij herhaalt dat de lastenverlichting ook positieve effecten kan hebben op dumpingen en illegale bijplaatsingen. Het verhogen van de ophaalfrequentie is structureel; daar moet dan ook een structurele dekking tegenover staan. Binnen het uitvoeringsplan afvalbeleid wordt gedacht aan een andere manier van gescheiden inzamelen. Daarvoor worden kleinschalige pilots uitgevoerd.

De heer **Janssen** (GroenLinks) merkt op dat de invoering van vouchers leidt tot handel in die vouchers. Dat zorgt ervoor dat mensen van buiten de gemeente hier het afval komen brengen. De raad heeft begin 2021 het Regionaal beleidskader afval vastgesteld. Op termijn wordt gekoerst op 30 kg afval per inwoner in 2030. Daarmee kan het tarief omlaag. Daar wil GroenLinks op inzetten.

Wethouder **Geilen** legt opnieuw uit dat de regeling bedoeld is voor lastenverlichting in 2022 voor mensen met een smalle beurs waar de raad om gevraagd heeft.

Mevrouw **Kaufmann** (Stadspartij) is blij met deze mogelijkheid waarmee mensen hun afval (gratis) kunnen aanbieden. Zij merkt op dat destijds bij het gebruik van strippenkaarten ook minder sprake was van zwerfafval.

Wethouder **Geilen** beaamt dat met de strippenkaarten, maar dus ook met de vouchers, het aanbieden van afval laagdrempeliger wordt, waardoor mensen er meer gebruik van gaan maken en wellicht ook beter scheiden.

Wethouder **Bühler** gaat in op de motie over de ozb niet-woningen. Het college omarmt die motie. Sittard-Geleen heeft al in 2010, zoals nu ook weer wordt gevraagd, bij het Rijk verzocht om onderzoek te doen naar de diversifiëring van de tarifiering. Sittard-Geleen is een van de weinige

gemeenten met een groot industrieel cluster. Daardoor is er in Den Haag niet veel behoefte om hieraan mee te werken. De wethouder is het met GOB eens dat er iets moet gebeuren en zal oproepen om dit mogelijk maken.

De heer **De Loo** (GroenLinks) merkt op dat het al jarenlang beleid is van deze gemeente om dit bij het Rijk aan te kaarten. Het is dan ook gebruikelijk dat het college de motie overbodig verklaart.

Wethouder **Bühler** vindt de motie een goede aanleiding om hierover het gesprek te voeren. Ook GroenLinks is voorstander van diversifiëring van de tarifiering.

Mevrouw **Salvino** (GOB) vindt de motie noodzakelijk en is blij dat het college dit oppakt. Zij roept de wethouder op om niet alleen een brief te sturen, maar om alles te doen om het tij te keren.

Wethouder **Bühler** kondigt aan te starten met de brief en de raad later te informeren over wat zij er verder aan heeft gedaan.

De heer **Baars** (PvdA) vraagt de wethouder te reageren op het door de PvdA voorgestelde energiesteunfonds van 160.000 euro.

Wethouder **Bühler** heeft daar al op gereageerd.

Wethouder **Schmitz** gaat in op de opmerking van het CDA over het jeugdraadspel. Daar was eerder weinig animo voor bij scholen. De wethouder is bereid om de mogelijkheden in deze nieuwe tijd van meer actief burgerschap, te verkennen. Zij roept daarbij de hulp in van de raadsleden, de mensen die midden in de democratie staan.

Mevrouw **Kaufmann** (Stadspartij) merkt op dat destijds veel gebruikt werd gemaakt van een vergelijkbare actie Bomen met Berry.

De heer **Renet** (SPA) deelt mee dat raadsleden toen ook hebben meegewerkt.

Wethouder **Schmitz** gaat ervan uit dat zij straks ook weer een beroep op hen kan doen. Zij kondigt aan het spel actief te promoten.

D66 vroeg aandacht voor de motie in Provinciale Staten voor vergroening van schoolpleinen. In België is al een project Groene gezonde basisscholen in de toekomst gestart. Zij kondigt aan scholen te wijzen op de mogelijkheden voor subsidie voor vergroening van schoolpleinen. Een aantal fracties heeft gesproken over eenzaamheid. De coronacrisis speelt daarbij een grote rol, zowel bij jongeren als bij ouderen. De wethouder verwijst daarvoor naar de website Een tegen eenzaamheid Sittard-Geleen, waar mensen zich bijvoorbeeld kunnen aanmelden als maatje.

Bijna alle fracties hebben met passie gesproken over armoede en armoedebestrijding. In de ronde in november 2021 wordt uitgebreid gesproken over het nieuwe beleidsplan met veel aandacht voor samenwerking. Verschillende fracties hebben hierover moties ingediend. De wethouder roept de fracties op om van deze moties een unaniem krachtig signaal te maken. Zij wil er graag positief op reageren.

De heer **De Loo** (GroenLinks) ziet ook uit naar een raadsbrede motie. Hij stelt voor om een verbinding te maken met de voucher van € 12,50. Met een verlaging van het bedrag naar 10 euro komt 100.000 euro vrij voor het verzoek van de PvdA.

Wethouder **Schmitz** vindt de koppeling niet wenselijk. Zij geeft er de voorkeur aan dat de raad nieuwe autonome afwegingen maakt bij de komende planning- en controlcyclus.

Mevrouw **Kaufmann** (Stadspartij) merkt op dat er gewerkt wordt aan een landelijke regeling Energiearmoede. De gemeente zou kunnen werken aan een fonds voor mensen die de dupe zijn van het faillissement van hun energieleverancier.

Wethouder **Schmitz** is het ermee eens dat mensen tijdig hulp moeten worden geboden, maar daarvoor moet eerst de problematiek in deze gemeente in kaart worden gebracht. Zij roept

mensen op die in de problemen komen, zich tijdig te melden om te spreken over een goed financieel huishoudboekje.

De heer **Kamphuis** (D66) merkt op dat de gedeputeerde in Provinciale Staten al heeft toegezegd de problemen op het gebied van energie-armoede in Limburg in kaart te brengen. Hij stelt voor om samen met de provincie op te trekken. Verder wil hij voorkomen dat het gebruik van (duurzame) energie in een kwaad daglicht komt te staan.

Wethouder **Schmitz** is het met dat laatste eens. Zij kondigt aan later in haar bijdrage terug te komen op de motie van Provinciale Staten.

De wethouder is het met de PVV eens dat het prima is om met hard werken geld te verdienen, maar daar mag geen armoede tegenover staan. Zij is dan ook blij met de motie van de PVV hierover in Provinciale Staten en de toezeggingen van de gedeputeerde. Sittard-Geleen levert een bijdrage aan dat onderzoek op provinciaal niveau. Zij hoopt dat de provincie ook nog fiks de beurs trekt.

Mevrouw **Kaufmann** (Stadspartij) stelt voor om daar ook de motie van de Stadspartij Energiehulp aan verenigingen bij te betrekken.

Wethouder **Schmitz** merkt op dat het een andere doelgroep betreft en stelt voor de motie apart te houden.

De heer **De Loo** (GroenLinks) stelt voor om de door de wethouder voorgestelde gezamenlijke motie in alle zorgvuldigheid en met allerlei ruimte te bespreken bij de behandeling van het beleidsplan Armoedebestrijding in januari 2022. Dan kan ook worden gesproken over middelen. GroenLinks is in dat geval bereid om de motie aan te houden.

Wethouder **Schmitz** deelt mee dat er op dit moment (tot 2024) voldoende middelen zijn om met een aantal stevige pilots aan de slag te gaan. Zij herhaalt dat de provincie middelen ter beschikking heeft gesteld voor de onderzoeken.

De heer **Renet** (SPA) merkt op dat het college 860.000 euro wil reserveren voor de toekomstvisie. Hij roept op om dat geld te besteden aan lastenverlichting.

Wethouder **Schmitz** deelt mee dat er in het beleidsplan geen budget beschikbaar is voor extra duurzaamheidsmaatregelen om de energierekening te verlagen. Vanuit het onderwerp duurzaamheid zijn er wel mogelijkheden voor besparing. Ze komt er later in haar betoog op terug. In de podcast Haagse zaken over politiek Den Haag concludeerde de journalist van het NRC dat zaken soms niet gebeuren, ook al weet iedereen dat het goed is. Simpelweg omdat het politiek niet uitkomt. Dat gevoel had de wethouder bij de motie over het windpark in Holtum-Noord. De wethouder heeft eerder aangegeven te onderzoeken of een lokale normering haalbaar is. Dat zou tijdswinst op kunnen leveren. Uit dat onderzoek blijkt dat dat inderdaad zo is. Wat is dan belangrijker: politieke handigheid of de maatschappelijke plicht om toekomstige bewoners van deze wereld een aangenaam bestaan te bieden?

De heer **Roest** (PVV) merkt op dat de omgevingsvergunning nog onder de hamer van de rechter ligt. Dat zorgt toch ook voor vertraging? Dat maakt de vermeende tijdswinst ongedaan.

Wethouder **Schmitz** legt uit dat Engie een aangepaste vergunningaanvraag gaat indienen. Zij benadrukt dat er altijd sprake zal zijn van juridisch getouwtrek, ook bij de door de indieners van de motie gevraagde vertraging.

De heer **Roest** (PVV) weet dat als de gemeente breekt met de intentieovereenkomst met Engie het tot een schadeclaim kan leiden. Daar wordt in het dossier niet over gesproken.

Wethouder **Schmitz** stelt vast dat de PVV een aantal vragen stelt, waar nog geen antwoord op is. Daarom adviseert het college om de motie aan te houden. Zij beaamt dat bij vertraging een mogelijke schadeclaim kan ontstaan. Dat verdient inderdaad om nader onderzocht te worden. Zij stelt voor om daar in december 2021, als de vragen beantwoord kunnen worden, het inhoudelijk debat over aan te gaan.

Mevrouw **Salvino** (GOB) heeft moeite met de uitspraak van de wethouder dat 'het politiek niet handig is' en vraagt haar dit terug te trekken. Zij benadrukt dat GOB geen besluiten neemt omdat ze politiek handig zouden zijn.

Wethouder **Schmitz** geeft mevrouw Salvino gelijk en neemt die woorden terug. Het stoort haar wel dat GOB in haar betoog spreekt over maatschappelijk belang. Dat vraagt ook soms om op moeilijke momenten door te zetten. Het belang van het klimaat is groot en gemeentegrensoverstijgend.

De heer **Roest** (PVV) vindt het verzoek om de motie aan te houden een slimmigheidje. Dan kan de wethouder doorgaan met haar onderzoek en haar plannen doorvoeren. Daarmee confronteert ze de omwonenden met iets wat ze niet willen. Zij zegt nu zelfs dat draagvlak geen argument is, terwijl dat altijd een rode draad is geweest in dit dossier.

Wethouder **Schmitz** meldt dat de landelijke PVV deze week een motie heeft ingediend, waarin de fractie vraagt om geen euro te investeren in de energietransitie. De PVV staat bekend als klimaatontkenner en zal wellicht alles aangrijpen om dit proces te frustreren. Zij heeft altijd goed uitgelegd wat ze gedaan heeft in het draagvlak te vergroten. Volledige consensus is echter een illusie. Die zal er ook niet komen bij landelijke normeringen.

De heer **Roest** (PVV) verwijst naar de constructieve gesprekken in de werkgroep Duurzaamheid, waarin de PVV zelf ideeën heeft aangedragen. De PVV is tegen windturbines; niet tegen duurzaamheid. Spreker vindt het niet kies dat de wethouder hem uitspraken van zijn partijleider in de schoenen schuift.

Dat spijt wethouder **Schmitz**, maar zij hekelt de woorden van de heer Roest over draagvlak, terwijl de raad al een besluit is genomen. Draagvlak is nu geen ander argument meer. De Raad van State geeft zelf de optie om lokale normeringen toe te passen, zodat de vertraging (wellicht anderhalf tot twee jaar) wordt voorkomen. De wethouder heeft (ook juridisch) onderzoek gedaan. Daaruit blijkt dat lokale normeringen mogelijk zijn en dat deze versnellingen opleveren. Oss en Staphorst werken al met lokale normeringen. Het klimaat wacht niet meer. Twee maanden geleden stond half Zuid-Limburg onder water. Daarom moet ook deze gemeente doorpakken op het gebied van grootschalige duurzame energie en niet vertragen.

De heer **Tillie** (GOB) vindt dat de uitspraak van de Raad van State mogelijkheden biedt om alles nog eens goed te bekijken. Hij is het ermee eens dat er nooit unaniem draagvlak zal zijn voor deze plannen, maar met eigen gemeentelijke normen zullen de omwonenden het gevoel hebben dat de gemeente alles bij hen over de schutting gooit. GOB erkent de klimaatdoelstellingen, maar vindt toch dat ook deze gemeente moet wachten op een landelijke normering. Hij zet ook vraagtekens bij de vermeende te verwachten tijdswinst. Waar baseert de wethouder dat op?

Wethouder **Schmitz** vindt dat ook de heer Tillie moet weten waar de wereld aan toe is. Verdere vertraging levert verdere risico's op. Daarom adviseert het college om deze motie aan te houden. Er is nog teveel onduidelijk.

De heer **Tillie** (GOB) bestrijdt dat hij vraagt om vertraging. Hij wil slechts wachten op de landelijke normen. Hij herhaalt zijn vraag waar de wethouder de vermeende tijdswinst op baseert.

Wethouder **Schmitz** herhaalt dat de antwoorden op de vele vragen nog niet bekend zijn en vindt het vreemd dat GOB met dit gebrek aan informatie toch wil vertragen. Het is bekend dat de landelijke normering nog wel anderhalf tot twee jaar op zich laat wachten. Daarbij komt ook de ISDE-subsidie en daarmee mogelijk het hele project in gevaar. GOB riep vorig jaar op om niet langer te dralen en een besluit te nemen. Het college mocht de duurzaamheidsdoelstellingen niet uit het oog verliezen. Daarom roept de wethouder op om door te pakken. Het is een illusie te denken dat het draagvlak bij landelijke normeringen groter is. Er zullen altijd fervente tegenstanders van windturbines blijven.

De heer **Tillie** (GOB) bestrijdt dat hij wil vertragen. Hij vraagt concreet naar de vermeende tijdswinst. Die geeft de wethouder niet. Ze weet ook niet of de subsidie in gevaar komt. Dat is allemaal om zeker. Hij wil een nieuwe juridische procedure voorkomen en stelt voor te wachten op de landelijke normeringen.

De heer **Renet** (SPA) vindt dat de wethouder de raad moet volgen. Die wil wachten op de landelijke normeringen. Bovendien zet hij vraagtekens bij de uitvoerder van het onderzoek. Dat was namelijk Engie. Hij stelt voor om deze discussie te sluiten.

De heer **Klein** (Fractie Klein) zet vraagtekens bij de bewering van de wethouder dat de gemeentelijke normeringen de toets bij Raad van State kan doorstaan. Hij denkt dat de wethouder met haar notitie blufpoker speelt om de windmolens erdoorheen te drukken. Zo was er eerder al sprake van een mogelijke schadeclaim van 2 miljoen euro. Dat bleek echter slechts 300.000 euro te zijn. Nu wil de wethouder het plan weer met het vermeende gevaar voor een schadeclaim erdoor drukken. Hij hekelt verder het late tijdstip waarop de wethouder met het memo komt. Het gaat niet meer om de belangen van de inwoners maar om de belangen van Engie en van de wethouder.

Wethouder **Schmitz** stelt voor dat iedereen zich verdiept in het memo en op basis van de verkregen informatie een besluit neemt. Het college adviseert op basis van die informatie om de motie aan te houden.

Het doet het duurzame hart van de wethouder pijn dat de urgentie voor actie niet gevoeld wordt in de raad. De overstromingen in Zuid-Limburg zijn een direct gevolg van de opwarming van de aarde. Zij roept nogmaals op om de motie aan te houden. De raad blijft volledig in positie, ook bij het hanteren van gemeentelijke normeringen.

De Stadspartij vraagt in haar motie aandacht voor de energiekosten voor verenigingen. De uitvoering leidt echter tot heel veel uitzoekwerk, zoals wordt gevraagd in bullet 1. Zij roept verenigingen op om zelf tijdig bij de gemeente aan te kloppen. Zij deelt mee dat de gemeente al mensen opleidt bij verenigingen om zelf in energiescans te maken. Ook worden al energiekoffers ter beschikking gesteld.

Mevrouw **Kaufmann** (Stadspartij) kondigt aan de motie daarop aan te passen.

De heer **De Loo** (GroenLinks) stelt voor om de problemen van verenigingen en stichtingen integraal te bezien. Naast de oplopende energiekosten heeft ook corona zijn sporen nagelaten.

Wethouder **Schmitz** merkt op dat met de coronamiddelen van het Rijk al een aantal initiatieven voor steun is genomen. Zij steunt het idee van GroenLinks om deze zaken aan elkaar koppelen. In de motie Laadpalen voor elektrische voertuigen vraagt D66 het college om een extra inspanning. De motie is overbodig, omdat er al hard aan gewerkt wordt aan onder andere de mogelijkheden hiervoor in parkeergarages. Tot 2025 zullen er in de openbare ruimte ongeveer tweehonderd laadpalen worden geplaatst. Op korte termijn zullen al veertig laadpunten worden gerealiseerd. Daarbij is ook aandacht voor ledverlichting.

De heer **Renet** (SPA) merkt op dat eerder de gedachte was om de laadpalen, net als tankstations, aan de markt over te laten. Is dat losgelaten?

Wethouder **Schmitz** legt uit dat de gemeente in het kader van de energietransitie actief moet bijdragen aan zaken als laadpalen.

De heer **Kamphuis** (D66) merkt op dat de verkoop van elektrische auto's exponentieel is gegroeid en nog groeit. Daardoor ontstaat er een onbalans met de laadpalenstructuur. Voor bijvoorbeeld de bewoners van de Sint Rosatoren in Sittard zijn slechts vier laadpalen beschikbaar. D66 roept dan ook op om dat proces te versnellen en de balans te herstellen.

Wethouder **Schmitz** zegt dat de fractie graag toe.

De PVV vraagt in een amendement om de passage over Het Groene Net te schrappen. De passage komt voort uit de nationale analyse van het expertisecentrum Warmte. Voor gebieden dichtbij warmtebronnen zijn warmtenetten de beste en goedkoopste oplossing. De vergelijking is gemaakt op basis van de huidige kennis en bewezen technologie. Er wordt dus nog geen

rekening gehouden met de mogelijkheden van bijvoorbeeld waterstof. De wethouder staat open voor kleine decentrale warmtenetten (met bijvoorbeeld warmte van Glanerbrook). Ook is subsidie aangevraagd voor het warmtebatterijproject.

De heer **Renet** (SPA) heeft er problemen mee dat de wethouder het warmtenet Glanerbrook te berde brengt. Het is een idee van de heer Renet zelf. Dat zou eerst binnenkamers onderzocht worden.

Wethouder **Schmitz** vindt dat spijtig. Zij was daar niet van op de hoogte. Haar reactie is gebaseerd op ambtelijk advies. De wethouder herhaalt haar verzoek om de motie over het windpark in Holtum aan te houden. Dat is in het belang van het project en van het klimaat.

De heer **Pfoster** (PVV) is bereid om het amendement over de passage in Het Groene Net in te trekken als de wethouder toezegt verder onderzoek te doen naar Ectogrid, waar ook in het amendement over wordt gesproken.

Wethouder **Schmitz** staat open voor innovaties en verdere verkenningen, mits ze niet vertragend werken. Zij zegt toe nader onderzoek gedaan naar Ectogrid.

De heer **Pfoster** (PVV) trekt daarop het amendement in.

De **voorzitter** vraagt de fracties om aan te geven of zij vasthouden aan hun voorstellen dan wel aanhouden of intrekken.

De heer **Janssen** (GroenLinks) is blij met de toezegging van wethouder Geilen om vergroening op te nemen in het beleidsplan Water. GroenLinks trekt daarop haar voorstel stimuleringsregeling Waterklaar in.

De heer **Baars** (PvdA) trekt gezien de reactie van de wethouder de motie Werken aan de basis, bijverdienen in de bijstand in. De fractie pas het amendement over de zwembaden aan.

De heer **Kamphuis** (D66) is blij met de reactie van de wethouder op het voorstel van D66 over laadpalen. De fractie heeft er vertrouwen in dat het goed wordt opgepakt en zal de motie niet in stemming brengen.

De **voorzitter** schorst – op verzoek van GroenLinks tot driemaal toe - de vergadering voor overleg over de ingediende moties en amendementen.

De heer **Roest** (PVV) maakt bezwaar tegen het derde verzoek om schorsing. Dat kan ertoe leiden dat de vergadering pas op 11 november 2011 wordt voortgezet. Daar heeft niet iedereen rekening mee gehouden.

De heer **Renet** (SPA) stelt voor om de vergadering op 11 november 2021 voort te zetten. Dan is er voldoende ruimte voor bespreking in de tweede termijn.

De **voorzitter** heropent om 22.00 de vergadering en geeft het woord aan de fracties voor hun tweede termijn.

#### *Tweede termijn*

De heer **Renet** (SPA) vraagt naar de reden van de lange schorsing(en).

De heer **De Loo** (GroenLinks) deelt mee dat zijn fractie in de schorsing alles op een rij heeft gezet, onder andere over de gevolgen van de motie waarin gevraagd wordt om uitstel van de voortgang van de realisatie van de windmolens in Holtum-Noord. Hij hoopt dat de woorden in Glasgow leiden tot daadkracht, ook in deze gemeente.

De heer **Pfoster** (PVV) stelt vast dat de Stadspartij de hele wereld wil redden en te vriend wil houden door meer vluchtelingen op te vangen. De fractie vertelt er niet bij dat de woningmarkt

overspannen is. De Stadspartij is er de oorzaak van dat jongeren geen betaalbare woningen kunnen vinden.

Mevrouw **Kaufmann** (Stadspartij) geeft de voorkeur aan medemenselijkheid en roept de heer Pfoster op om stage te lopen bij de Taliban.

De heer **Boonen** (DNA) is van mening dat de woningnood te wijten is aan een tekort aan woningen en niet aan de vluchtelingen.

De heer **Pfoster** (PVV) benadrukt dat de woningmarkt al overspannen is. De gemeente kan zich niet permitteren om andere mensen naar Nederland halen.

De heer **Boonen** (DNA) bestrijdt dat de vluchtelingen de oorzaak zijn van het woningprobleem. De oplossing ligt niet bij het niet opvangen van vluchtelingen.

Mevrouw **Kaufmann** (Stadspartij) merkt op dat het slechts gaat om enkele vluchtelingen. Die wil zijn van harte welkom heten.

De heer **Pfoster** (PVV) kiest voor de eigen inwoners, voor veilige wijken en voor betaalbare huisvesting voor de eigen inwoners. De Stadspartij maakt blijkbaar andere afwegingen.

Mevrouw **Kaufmann** (Stadspartij) bestrijdt dat Nederland onveiliger wordt door de opvang van enkele vluchtelingen.

De heer **Boonen** (DNA) krijgt het gevoel dat sommige fracties in de discussie over de windmolens niet de normen aan de kaak willen stellen, maar de besluitvorming over de windmolens. De gemeente heeft echter niet de luxe om maar te blijven wachten. Het door de raad ontvangen memo waarin de mogelijkheid wordt geschetst om tijd te winnen, verdient het om bestudeerd te worden bij zo'n belangrijk onderwerp.

De heer **Renet** (SPA) stelt vast dat de lokale lasten in tegenstelling tot een persbericht van de gemeente, worden verhoogd. Hij noemt dat liegen. De inwoners van Sittard-Geleen zullen de komende jaren de hoogste lasten van de gemeenten in Limburg moeten blijven betalen. De 860.000 euro extra voor de toekomstvisie moet daarom besteed worden aan lastenverlichting. Dat was de afspraak.

De heer Renet herhaalt zijn vraag aan de fracties of ze elke uitbreiding van bedrijventerreinen acceptabel vindt. Bij Het Groene Net is jarenlang geld verbrast. De gemeente moet stoppen met het stoken van gas in de proeftuinen. Het college heeft ook veel andere dingen niet goed gedaan. Daarom kan SPA niet instemmen met de voorliggende begroting.

De **voorzitter** stelt vast dat geen enkele fractie wil regeren op de vraag van SPA over bedrijventerreinen.

*De voorzitter deelt mee dat hij deelneemt aan de besluitvorming.*

Besluitvorming

3<sup>e</sup> programmarapportage

De heer **Renet** (SPA) stemt voor het voorstel, ondanks dat hij wat daarin staat, niet geweldig vindt.

De **voorzitter** stelt vast dat de raad instemt met de 3e programma rapportage. Fractie Klein stemt tegen. Alle andere fracties zijn voor.

Amendementen op de Programmabegroting 2022

Amendement van de PvdA over een incidenteel fonds Energie-armoede.

De heer **Pfoster** (PVV) geeft er de voorkeur aan om eerst de oorzaken van energie-armoede in kaart te brengen en zal daarom tegen het voorstel stemmen.

De heer **De Loo** (GroenLinks) kondigt aan het amendement niet te steunen. De fractie stelt voor om dit onderwerp bij de bespreking van het armoedebeleid te betrekken.

De heer **Renet** (SPA) stemt niet in met het voorstel, omdat er 700.000 euro wordt toegevoegd aan het budget voor de toekomstvisie. Dat geld moet aan lastenverlichting worden besteed.

De heer **Brouwers** (CDA) kondigt aan, vanwege het dekkingsvoorstel om daarvoor geld uit het budget voor de toekomstvisie vrij te maken, tegen het amendement te stemmen.

De heer **Klein** (Fractie Klein) stemt tegen het amendement. Het bedrag van 860.000 euro voor de toekomstvisie moet volledig ingezet worden voor armoedebestrijding.

De heer **Baars** (PvdA) trekt het amendement in en ziet uit naar de bespreking van het armoedebeleid.

#### Amendement van de PvdA over gemeentelijke cofinanciering voor het Anker en de Hateboer

De **voorzitter** deelt mee dat het amendement is aangepast. Het wel of niet sluiten van het zwembad de Hateboer is afhankelijk van de definitieve keuze voor het ESCS-terrein. Hij stelt vervolgens vast dat het amendement wordt verworpen. De fractie van de PvdA is voor. Alle andere fracties zijn tegen.

#### Amendement van GroenLinks over afvalstoffen

De **voorzitter** stelt vast dat het amendement wordt verworpen. De fracties van de PvdA en GroenLinks zijn voor. Alle andere fracties zijn tegen.

#### Programmabegroting 2022

De **voorzitter** stelt vast dat de programmabegroting wordt aangenomen. De fracties van SPA en Fractie Klein zijn tegen. Alle andere fracties zijn voor.

#### Motie van de Stadspartij Energiehulp verenigingen Sittard-Geleen

De heer **Klaassen** (PVV) merkt op dat de motie is gewijzigd. De motie is mede ingediend door Fractie Fredrix. Die is niet aanwezig. Hij betwijfelt of daarmee de motie rechtmatig in stemming gebracht kan worden.

Griffier **Vis** legt uit dat het aan de indieners is om de gewijzigde motie in stemming te brengen. Fractie Fredrix wordt dan geschrapt als mede-indiener.

Mevrouw **Kaufmann** (Stadspartij) kondigt aan Fractie Fredrix als mede-indiener te schrappen. De andere mede-indieners zijn bekend met de aanpassing.

De heer **De Loo** (GroenLinks) herhaalt dat de fractie voorstander is van een integrale (maatwerk)benadering waarbij ook de problemen in verband met corona worden meegenomen. De fractie zal de motie niet steunen.

De **voorzitter** stelt vast dat het voorstel wordt afgewezen. De fracties van GOB, het CDA, de PvdA, de Stadspartij, Fractie Klein, 50PLUS, D66 en de VVD stemmen in met het voorstel. De andere fracties zijn tegen.

#### Motie van GroenLinks Energiearmoede

De heer **De Loo** (GroenLinks) kondigt aan hierop terug te komen bij de bespreking van het armoedebeleid en trekt de motie in.

#### Motie van de PVV Breng energiearmoede in kaart

De heer **De Loo** (GroenLinks) is er voorstander van om ook dit onderwerp te betrekken bij het armoedebeleid.

De **voorzitter** stelt vast dat het voorstel wordt afgewezen. De fracties van de PvdA, DNA, de PVV, SPA, Fractie Klein en de VVD zijn voor het voorstel. De andere fracties zijn tegen.

#### Motie van de PvdA en GroenLinks Lokale digitale munt

De heer **Baars** (PvdA) kondigt aan de motie aan te houden en ziet uit naar de bespreking hiervan in de ronde.

Motie van de PVV Witteanjerperkje

Mevrouw **Kaufmann** (Stadspartij) trekt de eerder toegezegde steun voor deze motie in. Het gaat ook hier over oorlogsslachtoffers. De PVV zet hen weg als criminelen.

De heer **Brouwers** (CDA) steunt het voorstel. Hij stelt voor om het perkje aan te leggen op de militaire begraafplaats in Ophoven in Sittard.

De **voorzitter** stelt vast dat het voorstel wordt aangenomen. De fracties van GOB, GroenLinks, het CDA, de PvdA, DNA, de PVV, SPA, 50PLUS, de VVD, Fractie Klein en D66 zijn voor. De andere fracties zijn tegen.

Motie van GOB Lokale lasten niet-woningen

De heer **De Loo** (GroenLinks) is er geen voorstander van om overbodige moties in stemming te brengen. Het college heeft al aangegeven consequent aandacht hebben voor de behoefte aan differentiatie binnen het tarief van niet-woningen.

De **voorzitter** stelt vast dat het voorstel wordt aangenomen. De fractie van GOB, het CDA, de PvdA, de Stadspartij, Fractie Klein, de PVV, DNA, SPA, D66, 50PLUS en de VVD zijn voor. De fractie van GroenLinks is tegen.

Motie van het CDA Promotie van het mijnverleden van Geleen.

De **voorzitter** stelt vast dat het voorstel unaniem wordt aangenomen.

Motie van de Stadspartij Fonds erfgoed

De **voorzitter** stelt vast dat het voorstel unaniem wordt aangenomen.

Motie van GOB en de PVV Windpark Holtum-Noord

De heer **De Loo** (GroenLinks) vraagt om een hoofdelijke stemming.

*De heer Claessens (GOB) en de heer Verjans (GOB) nemen evenals aan de beraadslagingen niet deel aan de stemming.*

Mevrouw **Kaufmann** (Stadspartij) kondigt aan de motie te steunen. Het is nu nog gissen hoe de transitie het beste vorm en inhoud kan worden gegeven. De beste weg hoeft niet de snelste weg te zijn. De motie is gebaseerd op een uitspraak van de Raad van State. Het is een belangrijke koerswijziging in het belang van de zorgvuldigheid. Het zorgt voor anderhalf tot twee jaar tijdverlies. De Stadspartij roept het college op om in de tussentijd alle transitiemogelijkheden te onderzoeken.

Mevrouw Dumernit (GroenLinks): tegen.

De heer Klaassen (PVV): voor.

De heer Henssen (CDA): voor.

De heer Salvino (CDA): voor.

De heer Roest (PVV): voor.

De heer Boonen (DNA): tegen.

De heer Brouwers (CDA): voor.

De heer Van Mourik (Stadspartij): voor.

Mevrouw Wijnen-Verbruggen (GOB): voor.

De heer Breidenbach (GOB): voor.

De heer Baars (PvdA): tegen.

De heer Pfoster (PVV): voor.

De heer Renet (SPA): voor.

De heer Dormans (GOB): voor.

De heer Schipper (GroenLinks): tegen.

De heer Mastenbroek (CDA): voor.

De heer Schlössels (CDA): voor.  
De heer De Loo (GroenLinks): tegen.  
De heer Klein (Fractie Klein): voor.  
Mevrouw Kaufmann (Stadspartij): voor.  
De heer Kamps (50PLUS): voor.  
De heer Kamphuis (D66): tegen.  
De heer Janssen (GroenLinks): tegen.  
De heer Tillie (GOB): voor.  
De heer Van Rijswijk (GOB): voor.  
De heer Van Montfoort (VVD): voor.  
De heer Clerx (CDA): voor.  
Mevrouw Salvino (GOB): voor.  
De heer Den Rooijen (CDA): voor.  
De heer Dols (CDA): voor.

De **voorzitter** stelt vast dat de motie wordt aangenomen. 23 raadsleden zijn voor de motie;  
7 raadsleden zijn tegen.

De heer **De Loo** (GroenLinks) legt na een korte schorsing een verklaring af. GroenLinks heeft samen met de coalitiepartners vormgegeven aan de duurzame koers Samen duurzaam. Het windpark in Holtum is een van de dragers van de energietransitie om de klimaatverandering aan te pakken. De raad heeft er nu voor gekozen om landelijke normering af te wachten. Voor GroenLinks is dat een onnodige tussenstap met fors tijdverlies tot gevolg en de mogelijkheid dat van uitstel afstel komt. Dat laat de fractie geen andere keuze dan haar steun aan deze coalitie in te trekken.

Wethouder **Schmitz** kondigt daarop - geëmotioneerd - aan haar ontslag aan de raad aan te bieden. Zij heeft met veel trots, passie en betrokkenheid aan dit dossier gewerkt en een fantastische tijd als stadsbestuurder gehad. Ze bedankt haar collega's en het ambtelijk apparaat voor de goede samenwerking. Dat heeft haar doen groeien.  
"Ich raap mich bei-ein, en geer zuut mich waal weer truk komme'.

De **voorzitter** bedankt de wethouder voor haar mooie woorden en wenst haar veel sterkte.

## 12. Sluiting

De **voorzitter** bedankt iedereen voor zijn inbreng, wenst iedereen een veilige reis terug naar huis en sluit de vergadering.

Aldus vastgesteld tijdens de openbare vergadering van de gemeenteraad van Sittard-Geleen van 15 december 2021.

de griffier,

de voorzitter,

drs. J. Vis

mr. J.Th.C.M. Verheijen